

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1998-1999

15 december 1998

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET MIDDELENBEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP 1999

DECREET ALGEMENE UITGAVENBEGROTING VLAAMSE GEMEENSCHAP 1999

DECREET BEGELEIDING BEGROTING 1999

Inhoud

Nr. 21

Dinsdag 15 december 1998
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Mededeling van de voorzitter	
Benoeming van de Vlaamse ombudsman	1
Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999	
– 13 (1998-1999) – Nr. 1 : Toelichtingen	
– 14 (1998-1999) – Nrs. 1 tot 4 : Ontwerp van decreet	
– 17 (1998-1999) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof	
Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999	
– 13 (1998-1999) – Nr. 1 : Toelichtingen	
– 15 (1998-1999) – Nrs. 1 tot 19 : Ontwerp van decreet	
– 17 (1998-1999) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof	
Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999	
– 1214 (1998-1999) – Nrs. 1 tot 23	
Algemene bespreking	1
Sprekers : de heren Peter Vanvelthoven, verslaggever, Johan De Roo, André Denys, Ludo Sannen, Joachim Coens en Karel De Gucht, mevrouw Mia De Schamphelaere, de heren Gilbert Bossuyt, Jacques Laverge, Bruno Tobback, Emiel Verrijken, Filip Dewinter, Jean-Marie Bogaert, Jos Geysels, Paul Van Grembergen en Kris Van Dijck, minister Wivina Demeester-De Meyer, minister Steve Stevaert, minister Eric Van Rompuy en minister-president Luc Van den Brande	
Regeling van de werkzaamheden	28

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.08 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Jan Caubergs : gezondheidsredenen ;

Vera Dua : ambtsverplichtingen.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER**Benoeming van de Vlaamse Ombudsman**

De voorzitter : Voor we beginnen met onze werkzaamheden wil ik mededelen dat het Uitgebreid Bureau het daarnet heeft gehad over de voordracht van de Vlaamse ombudsman, die op grond van het decreet van 7 juli 1998 voortaan door het Vlaams Parlement wordt benoemd. We hebben de voorzitter van de internationale jury en de director van het selectiebureau De Witte & Morel gehoord over de selectieprocedure.

Op basis daarvan heeft het Uitgebreid Bureau besloten de heer Bernard Hubeau, die als eerste is geëindigd in deze selectie, ter benoeming tot Vlaamse ombudsman voor te dragen. Die benoeming gaat in op de datum van zijn ontslag als ombudsman van de stad Antwerpen. We verwachten dat dit zal plaatsvinden rond 1 maart 1999. Het parlement zal zich hierover deze namiddag uitspreken.

ONTWERP VAN DECREET houdende de mid-delenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999

- **13 (1998-1999) – Nr. 1 : Toelichtingen**
- **14 (1998-1999) – Nrs. 1 tot 4 : Ontwerp van decreet**
- **17 (1998-1999) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof**

ONTWERP VAN DECREET houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999

- **13 (1998-1999) – Nr. 1 : Toelichtingen**
- **15 (1998-1999) – Nrs. 1 tot 19 : Ontwerp van decreet**
- **17 (1998-1999) – Nr. 1 : Verslag van het Rekenhof**

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999

- **1214 (1998-1999) – Nrs. 1 tot 23**

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999, het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999.

Het Uitgebreid Bureau stelt voor de algemene besprekingen van de drie ontwerpen van decreet samen te voegen tot één algemene bespreking, met dien verstande dat de artikelsgewijze besprekingen en de stemmingen gescheiden blijven. Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

De algemene bespreking is geopend.

De heer Vanvelthoven, verslaggever, heeft het woord.

De heer Peter Vanvelthoven, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mevrouw de minister, heren ministers, geachte leden, de commissie voor Financiën en Begroting heeft vier vergaderingen gewijd aan de bespreking van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999. De algemene uitgavenbegroting werd naar de respectievelijk bevoegde commissies verwezen, die na bespreking en indicatieve stemming verslag uitbrachten bij de commissie voor Financiën en Begroting. De Vlaamse begroting voor 1999 is de

Vanvelthoven

laatste begroting van een millennium. Niet alleen om die reden beschouwt de minister ze als een scharnierbegroting. Enerzijds voltooit ze het beleidsprogramma zoals dat werd uitgedrukt in het regeerakkoord van 1995, en is ze dus in zekere zin het eindrapport van de huidige Vlaamse regering. Anderzijds slaat ze ook reeds de brug naar de jaren 2000, waarin de middelen van de Vlaamse Gemeenschap zullen stagneren en minder snel zullen groeien.

Vandaar dat de Vlaamse regering in haar begroting voor 1999 voor het eerst een nieuwe norm gebruikt, de zogenaamde euro-meesternorm. Deze euro-meesternorm heeft als belangrijkste kenmerk dat hij niet-cyclisch en glijdend is. Dit komt erop neer dat de Vlaamse regering de jaarlijkse uitgavengroei afstemt op de gemiddelde inkomstengroei over een termijn van zeventien jaar. In tijden van gunstige conjunctuur kunnen dan reserves worden aangelegd, die vervolgens bij ongunstige conjunctuur kunnen worden aangesproken.

Voor het eerst wordt door de Vlaamse regering een begroting ingediend met een kasoverschot, namelijk van 9,8 miljard frank. De minister heeft het in dit verband niet alleen over de kroon op het werk, maar wijst bovendien op de internationale erkenning voor het Vlaams begrotingsbeleid en de daaraan gekoppelde verbetering van de kredietwaardigheid van de Vlaamse Gemeenschap. Vanuit diverse fracties, en niet alleen deze van de meerderheid, werd trouwens erkend dat het goed gaat met Vlaanderen, maar dat dit niet tot euforie mag leiden.

De SP-fractie stelt dat het weliswaar goed gaat met Vlaanderen, maar daarom nog niet met iedereen. De fractie vraagt bijzondere en volgehouden aandacht voor het probleem van de langdurige werkloosheid. De VLD-fractie is van oordeel dat de verklaring voor het goede rapport veeleer moet worden gezocht bij de gunstige internationale conjunctuur, in plaats van bij het beleid van de huidige coalitie. De minister is het daarmee niet eens. Ze wijst er onder meer op dat in zes jaar tijd het begrotingstekort van 31,8 miljard frank is omgezet in een overschot van ongeveer 10 miljard frank, en dat de schuldpositie van Vlaanderen sinds 1994 aanzienlijk is verbeterd, terwijl dit niet het geval is voor de schuldpositie van het Waals Gewest.

Verder beklemtoont de minister dat de hervorming van de successierechten geen negatieve invloed heeft gehad op de inkomsten terzake, en dat zelfs

kan worden gesproken van een langzame stijging van de ontvangsten. Ook de ontvangsten uit het kijk- en luistergeld stijgen, wat wellicht kan worden toegeschreven aan de gevoerde sensibiliseringscampagnes.

Bij het invullen van de nieuwe beleidsruimte waarvoor plaats werd gemaakt in de begroting, vallen de volgende aandachtspunten op. Ten eerste voorziet de begroting op het vlak van de werkgelegenheid in een bedrag van 6,5 miljard frank aan zogenaamde Vesoc-middelen, 1 miljard frank voor bijkomende initiatieven in de social-profitsector en 1,25 miljard frank extra voor vorming in het kader van de Europese richtsnoeren. In dit verband beklemtoonde de minister nog dat in 1999 365.000 voltijdse jobs direct of indirect worden gefinancierd vanuit de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

Ten tweede, wat betreft de infrastructuur, komt er 2,2 miljard frank extra voor wegen en waterwegen.

Ten derde, de onderwijsbegroting vertoont een stijging met 1,43 percent of 3,2 miljard frank. Er gaan meer middelen naar het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de hogescholen.

Ten vierde, net zoals in de vorige jaren wordt ook in 1999 1 miljard frank extra toegekend aan het SIF. Er wordt ook 2 miljard frank extra vrijgemaakt voor het wetenschapsbeleid.

Ten vijfde, voor de zorgverzekering wordt een bedrag van 4 miljard frank vrijgemaakt.

Bij de bespreking van de begroting in de commissie kwamen een aantal belangrijke items aan bod. Namens de VLD stelde de heer Denys dat er inzake de begrotingsruimte geen keuzes worden gemaakt door de regering. Zowat alle sectoren krijgen meer middelen toegewezen. De regering gaat hierbij – nog steeds volgens de heer Denys – de grote discussies uit de weg.

De VLD reikte een aantal alternatieven aan, zoals het aanwenden van afcentiemen ten bedrage van 10 miljard frank voor de laagste arbeidsinkomens, om zo de werkloosheidsval te dichten. Als reactie hierop merkte de minister op dat het Vlaams Gewest niet over de mogelijkheid beschikt om in de huidige stand van de wetgeving selectieve maatregelen in de personenbelasting door te voeren.

De heer Geysels stelde namens Agalev vast dat de Vlaamse regering de moties en resoluties die het Vlaams Parlement goedkeurt, onvoldoende

Vanvelthoven

opvolgt en uitvoert. De minister erkent dit probleem. Ook de voorzitter van dit parlement was van mening dat het Vlaams Parlement er goed aan zou doen minder resoluties en moties aan te nemen. Uiteraard wordt dan wel van de regering verwacht dat wat wordt aangenomen, ook wordt uitgevoerd. Als iets niet wordt uitgevoerd, moet dan zeker uitgebreid worden gemotiveerd waarom dit niet gebeurt.

Bij de eindstemming werd het geamendeerde ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting aangenomen met acht stemmen voor en zes stemmen tegen bij één onthouding. Het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting werd aangenomen met acht stemmen voor en zeven tegen.

Ik wil ook de aandacht vestigen op het feit dat vandaag nog een aantal errata op beide ontwerpen van decreet op de banken zullen worden rondgedeeld.

De commissie voor Financiën en Begroting heeft tevens het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1999 besproken, meer bepaald de hoofdstukken met betrekking tot 'lease-in/lease-out', de successierechten en de inwerkingtreding. Inzake de 'lease-in/lease-out' vraagt de regering onder meer machtiging om het Boudewijngebouw aan te kopen, om vervolgens de financiering op dezelfde wijze te kunnen laten geschieden als voor het Ferraris- en het Consciencegebouw.

Wat betreft de successierechten worden na anderhalf jaar werking van het nieuwe decreet van 20 december 1996 een aantal procedures en modaliteiten vereenvoudigd en aangepast. Het meest in het oog springend zijn het terugbrengen van de duur van de participatievoorwaarden van vijf jaar naar drie jaar en de vereenvoudiging van de bewijslast van de tewerkstellingsvoorwaarden, waaraan nog enkel dient te worden voldaan op het einde van de periode van vijf jaar. Dit hoeft dus niet langer jaarlijks te gebeuren, althans voor zover het jaarlijks voortschrijdend gemiddelde niet daalt onder de 50 procent van de tewerkstelling op het ogenblik van het overlijden.

Door de heren Quintelier, Van Mechelen, Tobback en Beerden werd een amendement ingediend, dat ertoe strekt bossen vrij te stellen van successierechten wanneer wordt voldaan aan een aantal principes van duurzaam bosbeheer, en indien de percelen nog dertig jaar bebost blijven. Na een uitvoeri-

ge discussie in de commissie en nadat de minister zich ertoe had verbonden om nog tijdens deze regeringsperiode een vergelijkende studie te maken over de aanpak terzake in de ons omringende landen, werd dit amendement verworpen. Beide hoofdstukken van het programmadecreet werden aangenomen met acht stemmen voor en zeven stemmen tegen. (*applaus*)

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, vandaag vatten we de bespreking aan van de begroting van 1999. Bij de opening van dit debat wil ik vertrekken van vijf vragen, waarna ik ook wil stilstaan bij twee actuele onderwerpen.

De vijf vragen waarop ik een antwoord wil formuleren, zijn de volgende. Evolueert de sociaal-economische toestand in gunstige zin ? Geldt datzelfde voor de infrastructuur ; slagen we er dus in de mobiliteit vlot te laten verlopen ? Hoe evolueert ons onderwijslandschap ? Gaat het in Vlaanderen de goede richting uit met het welzijn ? Is er een positieve trend merkbaar in het leefmilieu ?

Evolueert de sociaal-economische toestand in gunstige zin ? We kunnen hierop enkel positief antwoorden. Het antwoord op deze vraag valt af te lezen uit de cijfers. 1997 was een buitengewoon goed jaar, met een economische groei van ruim 3 procent. Ook dit jaar kennen we een groei van ruim 2 procent. De cijfers van de Dienst Investeren Vlaanderen liegen er niet om. Ze tonen aan dat buitenlandse ondernemingen in de eerste negen maanden van 1998 reeds 57 miljard frank investeerden in Vlaanderen. Dit heeft geleid tot meer dan 5.000 nieuwe jobs.

In 1997 lag de Vlaamse werkloosheidsgraad op 5,3 procent. Ook de cijfers die de Internationale Arbeidsorganisatie voor onze buurlanden en -regio's geeft, kent u : Wallonië 13,8 procent ; Nederland 5,5 procent ; Frankrijk 12,6 procent en Duitsland 8,9 procent. Maar omdat over deze cijfers graag wordt geredetwist, wil ik ook de evolutie van de werkgelegenheid schetsen. Over de banenaangroei is immers geen discussie mogelijk. Tussen 1990 en 1996 zijn er 100.000 jobs gecreëerd. 1997 heeft 15.000 banen opgeleverd en dit jaar komen er maar liefst 30.000 bij.

Het gaat Vlaanderen sociaal-economisch gezien voor de wind, maar ondanks dat blijven we er zeer veel werkzoekenden. Dat is de paradox op de arbeidsmarkt. Er zijn veel laaggeschoolde, vaak

De Roo

langdurig werkzoekenden. Van de andere kant ondervinden steeds meer bedrijven moeilijkheden om hun vacatures tijdig in te vullen. Deze arbeidsmarktparadox hangt samen met twee zaken : de onvoldoende afstemming van vraag en aanbod en de zogenaamde werkloosheidsval.

De afstemming van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt is bij uitstek een taak voor de regio's. Minister Kelchtermans heeft dan ook zeer goed werk geleverd door de nodige initiatieven op touw te zetten inzake vorming en werkervaring voor werkzoekenden. Ik denk hier aan de opleidingen die de VDAB verstrekt en aan projecten als WEP-plus en WEP-privé. In de begroting die thans voorligt, wordt trouwens 1,2 miljard extra uitgetrokken voor opleiding, vorming en werkervaring.

Ook de Vlamivorm-maatregel zal bijdragen tot de verdere creatie van duurzame werkgelegenheid. Vlamivorm koppelt immers een vermindering van de onroerende voorheffing aan een vormingsplicht. Niet alleen worden de lasten verlaagd, maar ook wordt de vorming van de werknemers in onze Vlaamse bedrijven opgedreven. Op die manier krijgt de permanente vorming meer kansen. Een onderneming zal opleiding en vorming kunnen geven aan het personeel, wat van cruciaal belang kan zijn in de kenniseconomie die voor ons ligt. Hét kapitaal van een onderneming zal het menselijk kapitaal zijn.

Ik weet dat sommigen onder u straks zullen proberen om aan te tonen dat Vlaanderen een economisch rampgebied is. De cijfers spreken echter voor zich. Mede omwille van het belang van het consumentenvertrouwen ben ik ervan overtuigd dat de politici er goed aan doen om een positieve boodschap te brengen, in plaats van steeds het negatieve op de voorgrond te brengen. We kunnen terecht spreken van een succesvol Belfortmodel. Dit model is het resultaat van het Vlaams beleid, in combinatie met de werkkraft en het dynamisme van onze ondernemingen en werknemers.

De tweede vraag is of er een gunstige evolutie waar te nemen is op het vlak van infrastructuur. Waarom vestigen buitenlandse ondernemingen zich in Vlaanderen ? Uit onderzoek blijkt dat de aanwezigheid van een goede infrastructuur daarvoor een grote troef is. De laatste jaren houden we echter geen gelijke tred meer met onze buurlanden. In verhouding tot het bruto regionaal product investeren we te weinig in infrastructuur. De injectie van 2,5 miljard frank, voorzien in de begroting

van 1999, is dan ook noodzakelijk voor het behoud van een economisch kader dat aantrekkelijk is voor nieuwe investeerders.

Gezien de achterstand die we hebben opgelopen, is een jaarlijkse stijging van het budget voor infrastructuur, analoog aan de jaarlijkse stijging van de post Wetenschapsbeleid, geen overbodige luxe. Enkele ministers hebben reeds het idee geopperd om gedurende de volgende vijf jaar jaarlijks in 2,5 miljard frank extra te voorzien voor infrastructuurwerken, om zo een inhaaloperatie te realiseren. Dit voorstel kan rekenen op de steun van de CVP-fractie. Als Vlaanderen overeind wil blijven als distributieland, dan moet het opnieuw investeren in zijn wegen, havens en waterlopen. Anders dreigt het zich niet alleen vast te rijden, maar ook zich stuk te rijden op een gebrekkige infrastructuur.

De derde vraag luidt hoe ons onderwijslandschap evolueert. Als we inzake onderwijs een stand van zaken opmaken van de uitvoering van het regeerakkoord van 1995, dan kan de CVP-fractie alleen maar tevreden zijn. Maar voor ons is het niet zozeer van belang of nu echt alle grote en kleine onderdelen van het onderwijsbeleid in het regeerakkoord zijn uitgevoerd. De vraag is of de studenten en leerlingen daar ook beter van zijn geworden. Het antwoord is overduidelijk positief. Ik bedoel het werk dat hier in het parlement is verricht om het onderwijslandschap te hertekenen en te verfijnen.

Door het decreet op de lerarenopleiding hebben de opleidingsinstituten meer slagkracht gekregen. Dankzij het recent goedgekeurde decreet betreffende de centra voor leerlingenbegeleiding is een einde gekomen aan een jarenlange discussie over de integratie van de PMS- en MST-centra. Het meest ophefmakend waren uiteraard de decreten op het basisonderwijs en het secundair onderwijs, en dan vooral de verhoging van de werkingsbudgetten. Daarmee zijn het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering ingegaan op een luide en terechte noodkreet van de scholen.

Het uitgetekende groeipad zal ook tijdens de komende regeerperiode nog zijn gevolgen hebben. Bovendien wordt in de voorliggende begroting een inspanning gedaan ten voordele van de gesubsidieerde internaten. Terzake werden met minister Baldewijns heel goede afspraken gemaakt.

Tijdens deze regeerperiode zijn belangrijke stappen gezet naar een meer gelijke behandeling van leerlingen, leraars, ouders en scholen, zoals bedoeld in artikel 24 van onze Grondwet. De resultaten van

De Roo

de studie over de niet-objectiveerbare verschillen zullen ons tijdens de komende regeerperiode helpen de ingeslagen weg naar een meer gelijke behandeling verder te bewandelen.

Daarenboven verheugt het ons dat recent onderzoek van de OESO aantoont dat de budgettaire inspanningen die de Vlaamse Gemeenschap doet voor onderwijs, wel degelijk fraaie resultaten opleveren. In internationaal perspectief moet ons onderwijs ons zeker niet doen blozen, integendeel. De uitdaging voor de toekomst ligt erin de notie van permanente vorming verder gestalte te geven.

De vierde vraag die rijst, is of het in Vlaanderen de goede richting uitgaat met het welzijn. Ook al is welzijn een subjectief gevoel waarop de overheid als dusdanig geen rechtstreekse vat heeft, toch wil ik ook bij deze vraag stilstaan. De overheid kan en moet immers de voorwaarden scheppen om zoveel mogelijk mensen de kans te geven een zo groot mogelijk welzijn te bereiken. De Vlaamse overheid heeft de laatste jaren haar opdracht terzake waargemaakt. Deze ligt in de eerste plaats op structureel vlak. Er zijn belangrijke decreten goedgekeurd die de kwaliteit van de zorg, en de samenwerking en het overleg van de zorgverleners regelen. De rol van de overheid is op deze terreinen vooral sturend en richtinggevend.

De zaak is anders voor de zorgverlening zelf. Hier heeft de overheid een eerder ondersteunende opdracht, die zij hoofdzakelijk via het verlenen van subsidies vervult. Het is niet de overheid die de nodige zorgen bij de mensen moet brengen. Dit is in eerste instantie het actieterrein van de instellingen die werken binnen het kader dat de overheid heeft uitgetekend. Dit kunnen overheidsinstellingen zijn, maar ook privé-instellingen. Het welzijnsbeleid moet maken dat voor iedere welzijnsbehoefte of zorgvraag de gepaste zorg dichtbij voorhanden is. Gepaste zorg is zorg op maat. Terzake heeft de commissie voor Welzijn onder impuls van minister Martens en minister Demeester zeer veel goed werk geleverd, respectievelijk op het vlak van welzijn en gezin en op het vlak van de volksgezondheid in het algemeen. Er zijn terzake tal van nieuwe initiatieven genomen. Het overzicht van wat tijdens deze regeerperiode op dat vlak is gebeurd, is werkelijk indrukwekkend. De begroting voor 1999 bevestigt dat de ingeslagen weg de goede is en breidt selectief de inspanningen uit in bepaalde sectoren. De begroting Welzijn neemt een belangrijke en noodzakelijke hap uit het Vlaamse budget. We moeten ons dan ook durven

bezinnen over de grenzen van de groei en de grenzen van de opdracht van de overheid. Er moeten in de toekomst keuzes worden gemaakt.

Een belangrijk aandachtspunt in het regeerakkoord van 1995 is de verbetering van de kwaliteit van de stedelijke leefomgeving. Via het Sociaal Impulsfonds zijn terzake ongetwijfeld belangrijke nieuwe wegen ingeslagen. Het parlement is volop bezig met de evaluatie van het SIF. Ik wil vragen dat er in de toekomst ook aandacht zou worden besteed aan een gecoördineerd plattelandsbeleid. Ook in dat kader doen zich immers een aantal urgente en specifieke problemen voor waarmee dunbevolkte, maar uitgestrekte gemeenten te kampen hebben. Dat mag niet worden onderschat. Een beleid terzake is nodig. Uit de resultaten van de studie van de staat van de woningen is bijvoorbeeld gebleken dat op het vlak van wonen, het welzijn van heel wat plattelandsbewoners wordt bedreigd. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geeft een aanzet inzake plattelandsbeleid door te voorzien in de mogelijkheid van strategische projecten in het buitengebied. Deze mogelijkheid is tot nog toe onvoldoende uitgewerkt. We moeten daar aandacht aan besteden en vermijden dat de problemen van de mensen op het platteland in de vergeethoek terechtkomen.

De vijfde vraag die we ons stellen is of er een positieve trend merkbaar is in het milieu. Er zijn heel wat aanwijzingen om deze vraag positief te beantwoorden, maar ik voeg er onmiddellijk aan toe dat we op dit domein nog heel veel werk voor de boeg hebben. Ik geef enkele voorbeelden. De kwaliteit van de oppervlaktewateren gaat in Vlaanderen met rasse schreden vooruit. Het aantal meetpunten waar zware verontreiniging werd vastgesteld, is sinds 1990 afgenomen van bijna 20 procent tot niet meer dan 5 procent vandaag. Er wordt zwaar geïnvesteerd in waterzuivering en de investeringen zullen de komende jaren nog toenemen. Ook op het vlak van afval zijn er gunstige tendensen vast te stellen. Ook daar zal het beleid uiteraard nog nieuwe initiatieven moeten nemen. Het wettelijk kader van het natuurbeleid werd door deze regering volledig aangepast aan de noden van een modern en planmatig beleid. Het natuurdecreet geeft de Vlaamse regering belangrijke instrumenten en middelen ter uitvoering van een krachtiger natuurbeleid. Ook met het oog op de bodemsanering is nu een goed decreet voorhanden, waaraan de bevoegde administratie momenteel uitvoering verleent. Het is evenwel evident dat ons inzake deze materie nog aanzienlijke budgettaire inspanningen te wachten staan.

De Roo

Tot slot zou ik het nog even willen hebben over twee bijkomende aandachtspunten : de verdere staatshervorming en het handhavingsbeleid. Wat de verdere staatshervorming betreft, kunnen de werkzaamheden van de commissie voor Staatshervorming en Algemene zaken van Vlaams Parlement binnenkort worden afgerond. De afgelopen tweeënhalve jaar heeft het Vlaams Parlement de volgende ronde van de staatshervorming grondig voorbereid. Daarbij was het niet de bedoeling alles tot in de details uit te werken, maar wel om de grote krachtlijnen aan te geven voor een betere bevoegdheidsverdeling. Die moet in de nabije toekomst tot een nog beter bestuur leiden in het belang van de bevolking en van Vlaanderen. Het is realistisch te veronderstellen dat we eind januari of begin februari 1999 met de volledige standpunten van de commissie naar de plenaire vergadering kunnen komen. We hopen dat over het geheel van de teksten een zo ruim mogelijke consensus zal ontstaan, zodat een belangrijk politiek feit tot stand wordt gebracht. Op die manier zal het parlement een antwoord kunnen bieden op de nota die de minister-president in februari 1996 heeft voorgelegd.

Heel belangrijk, ook in het kader van deze begrotingsbesprekingen, is de fiscale autonomie. Ik wil de gelegenheid te baat nemen om de minister van Financiën te feliciteren met het symposium waartoe zij het initiatief heeft genomen. Het kende een ruime weerklank. Het stemt ons tevreden dat de krachtlijnen inzake de fiscale autonomie die we hadden geformuleerd in de commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken, op dat symposium niet werden tegengesproken door gezaghebbende wetenschappers en economen. Integendeel zelfs. Op die manier is belangrijk voorbereidend werk geleverd dat na de volgende verkiezingen zijn vruchten zal afwerpen bij de bespreking van die problematiek.

Dan kom ik tot mijn tweede bijkomende aandachtspunt : het handhavingsbeleid. De actualiteit nodigt immers uit om even stil te staan bij het handhavingsbeleid inzake ruimtelijke ordening. De voorbije weken hebben de media inderdaad veel aandacht besteed aan de afbraak van niet-vergunde woningen. We moeten erop toezien dat de recente berichtgeving geen vertekend beeld ophangt van de situatie. Afbraak of herstel in de oorspronkelijke toestand is de meest verregaande sanctie. Het handhavingsbeleid mag niet worden verengd tot een afbraakbeleid. Dat kan uiteraard niet de bedoeling zijn. Veel vaker wordt een min-

der zware en minder in het oog van de media springende sanctie uitgesproken, afhankelijk van de inbreuk die men vaststelt. Deze sanctiemodulering is ook opgenomen in de prioriteitennota inzake handhavingsbeleid die deze Vlaamse regering hanteert.

Het is aangewezen om het vervolgingsbeleid van de parketten over de grenzen van de provincies heen nog meer te stroomlijnen. De overlegmomenten die er driemaandelijks zijn tussen administratie, kabinet en parketten, vormen hiervoor het geschikte instrument. Anderzijds moet de soevereiniteit van de rechter die een vonnis uitspreekt, uiteraard worden gerespecteerd. De onafhankelijkheid van de rechterlijke macht staat buiten kijf.

Het voeren van een preventief beleid is essentieel en wordt door het nieuwe decreet op de ruimtelijke ordening nog gestimuleerd, onder meer door een snellere afhandeling van de aanvragen. De behandelingstermijnen zouden vervaltermijnen moeten worden, en door een uitbreiding van de informatieplicht zouden drama's kunnen worden vermeden.

Het parlement moet bijgevolg de verantwoordelijkheid nemen om zo spoedig mogelijk en nog tijdens deze regeerperiode, een goed ontwerp van decreet te bespreken en goed te keuren. Dit is absoluut nodig voor het garanderen van een goede ruimtelijke ordening, maar ook voor het verstrekken van voldoende rechtszekerheid aan de burgers.

De gemeenten zijn de aangewezen plaatsen om aan eerstelijnszorg te doen, door de bevolking te helpen en te begeleiden bij de vergunningsaanvraag. Op die wijze kunnen immers overtredingen en sancties worden voorkomen en drama's worden vermeden.

De heer André Denys : Mijnheer De Roo, ik heb gelezen dat u zondag niet wenste deel te nemen aan de Zevende Dag omdat u in een dergelijk debat niet de kans zou krijgen om een genuanceerd antwoord te geven.

Wat u nu vertelt, komt overeen met wat minister Stevaert zegt. Betekent dit dat u het volledig eens bent met zijn werkwijze en beleid ?

De heer Johan De Roo : Mijnheer Denys, deze vraag is niet aan de orde. (*Rumoer*)

Het beleid van de Vlaamse regering wordt door mijn fractie gesteund, maar het is overduidelijk dat wij van de regering verwachten dat het ontwerp

De Roo

van decreet inzake ruimtelijke ordening en stedenbouw wordt benut om een aantal urgente noden en bekommernissen aan te pakken die overal in Vlaanderen voorkomen. Vooral op het platteland is men ongerust. De regering dient ervoor te zorgen dat woningen er kunnen worden aangepakt, zodat de mensen in convenabele omstandigheden kunnen leven. Het decreet moet er nog tijdens deze regeerperiode komen. We hopen dat het advies van de Raad van State snel klaar zal zijn, zodat een aantal heel concrete maatregelen kunnen worden getroffen.

De heer André Denys : We zijn het er allemaal over eens dat het decreet er zo snel mogelijk moet komen. Ik vroeg u echter of u het inzake het handhavingsbeleid eens bent met de werkwijze en methode van minister Stevaert.

De heer Johan De Roo : Mijnheer Denys, zult u zeggen dat vonnissen niet moeten worden uitgevoerd ?

De heer André Denys : Mijnheer De Roo, ik vraag u enkel of u het met minister Stevaert eens bent.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik wou enkel mededelen dat alle nodige maatregelen werden genomen, dat het ontwerp van decreet naar de Raad van State werd gestuurd, en dat dit voor de regering een prioritair ontwerp van decreet is. Zodra het terug is van de Raad van State, zal de minister van Ruimtelijke Ordening het nodige doen om het door het parlement te laten behandelen.

Het is essentieel dat dit ontwerp van decreet nog tijdens deze regeerperiode klaar is. De regering heeft de steun van de meerderheidsfracties, maar ik neem aan dat ook andere fracties het met ons eens zullen zijn. In het ontwerp van decreet zitten immers enkel regels vervat die vereenvoudigen en verduidelijken en die rechtszekerheid bieden.

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : Mijnheer De Roo, ik ben verbaasd over uw betoog. Het is logisch dat u de prioriteitennota steunt, maar in uw antwoord op de vraag van de heer Denys over het ontwerp van decreet inzake ruimtelijke ordening, verwijst u naar de problemen op het platteland. U verwijst in

feite naar iets dat weinig met duidelijkheid en informatie heeft te maken. U vraagt een uitzondering op de geldende regelgeving voor zonevreemde woningen. (*Rumoer*)

Mijnheer De Roo, er bestaat een minidecreet dat heel strikt is. Het ontwerp van decreet versoepelt dit minidecreet en maakt de uitbreiding van zonevreemde woningen op het platteland gedurende vijf jaar makkelijker. Dit heeft weinig te maken met duidelijkheid, maar alles met een bijkomende versoepeling van een uitzonderingsregel. Dat is in tegenstelling met uw vraag naar duidelijkheid, juiste informatie en rechtlijnigheid.

Ik heb nog een bijkomende vraag in verband met het handhavingsbeleid. Terecht zegt u dat het belangrijk is snel op te treden, zodat er geen hele woningen moeten worden afgebroken. In Vlaanderen is het onmogelijk om ambtshalve een herstelmaatregel af te dwingen. De werken kunnen worden stilgelegd, maar de overtreder tot herstel dwingen kan niet want daarvoor is een juridische procedure vereist.

In de ons omringende landen worden de werken stilgelegd en kan ambtshalve het herstel worden opgelegd. Dat lijkt me een efficiëntere manier van werken. Zo voorkomt men uitwassen en het voortbouwen aan huizen zonder vergunning.

Bent u bereid om in het decreet op de ruimtelijke ordening het voorbeeld van onze buurlanden te volgen zodat er daadwerkelijk, efficiënt en onmiddellijk kan worden opgetreden bij de minste overtreding ?

De heer Johan De Roo : Het lijkt me logisch dat, op het moment dat het ontwerp van decreet op de ruimtelijke ordening en stedenbouw zal worden behandeld, goede voorbeelden uit het buitenland ter sprake kunnen komen. We kunnen nagaan wat in België kan worden toegepast. Nieuwe wendingen zijn niet uitgesloten, maar het is wel nodig dat er op het platteland mensen kunnen wonen in aanvaardbare omstandigheden. Het decreet moet er absoluut komen.

Ik concludeer dat de minister van Begroting er voor de tweede keer in slaagt om een begroting in evenwicht en met een overschot voor te leggen aan het parlement. Er is hard gewerkt in dit parlement voor de Vlamingen door sociaal-economische welvaart tot stand te brengen. Er werd geïnvesteerd in de toekomst van kwalitatief onderwijs. Er wordt een kader voor een echt welzijnsbeleid en een gezond leefmilieu voorbereid. In de begroting 1999

De Roo

vinden we deze krachtlijnen terug. De CVP-fractie zal deze laatste begroting van deze zittingsperiode met overtuiging goedkeuren. (*Applaus bij de CVP en de SP*)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de heer De Roo kan rustig blijven, want ik zal niet zeggen dat Vlaanderen één groot rampgebied is. De toon van mijn tekst is die van het programma 'Alles kan beter'. Ik wil me beperken tot drie thema's. Het eerste is de verkeerde inhoudelijke invulling van het begrotingsbeleid. Het tweede behelst mijn verontrusting inzake de terugvalpositie binnen de fiscale economie en het derde thema is het gebrek aan democratisch leiderschap, wat leidt tot een nieuwe voedingsbodem voor extreem-rechts in Vlaanderen.

Het defederaliseringsproces is er de oorzaak van dat ons land zo veel ministers telt. Vroeger was de portefeuille van Begroting de minst interessante, want er moest worden gesnoeid en gesaneerd. Als we de situatie vandaag bekijken dan stel ik vast dat de portefeuille van de minister van Begroting de meest gemakkelijke is die men zich kan indenken.

Mevrouw de minister, er is geen enkele minister die over zoveel middelen beschikt als u. Ik ging de evolutie tussen 1992 en 1998 na. Ik stel vast dat de middelen van de Vlaamse overheid stegen met 41 percent. De gemiddelde stijging van de andere overheden in ons land beloopt 31 percent. Bij de federale overheid stijgen de middelen met slechts 26 percent. We kunnen slechts één conclusie trekken : u bent slapend rijk geworden.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Vraag maar eens aan mijn collega's of ik slaap.

De heer André Denys : Deze vaststelling noopt ons tot een zeer genuanceerd oordeel over uw begrotingsbeleid. Niemand betwist uw technisch bestuur : u hebt uw departement goed bestuurd. Debudgetteringen werden weggewerkt, een moderner schuld- en thesauriebeheer werd opgezet en de inning van een aantal gewestbelastingen werd voorbereid. U hebt met hulp van de heer Platteau ook de achterstallige rekeningen weggewerkt.

U hebt de overvloed aan inkomsten echter niet juist besteed. Sinds de invoering van de Maastricht-norm zijn alle Europese overheden het erover eens dat het overheidsbeslag moet verminderen. Ze doen dat deels uit noodzaak om die norm te halen, maar deels ook omdat ze beseffen dat een kleiner overheidsbeslag tot lastenverlaging leidt, wat dan weer een duurzamer economisch succes en grotere werkgelegenheid bevordert. In de meeste landen verliep dit proces moeizaam, omdat ze startten met hoge overheidstekorten en een enorme schuldenberg. U had dit probleem niet en verkeerde in een comfortabele positie. De schuldenlast bleef in hoofdzaak federaal en uw middelen stegen veel vlugger dan die van de andere Europese overheden. Toch bent u er niet in geslaagd om het overheidsbeslag te verminderen, met als gevolg dat we de meest progressieve Europese begrotingstendenzen, namelijk deze van de lastenverlaging, hebben gemist. U hebt al het geld uitgegeven en daardoor het overheidsbeslag verhoogd.

Tussen 1992 en 1998 hebt u 30 percent meer uitgegeven. De gemiddelde stijging van alle overheden in ons land in dezelfde periode bedroeg 9 percent. Had u bijvoorbeeld in dezelfde periode evenveel extra uitgegeven als de Franse Gemeenschap, namelijk 20 percent, dan had u in 1998 al 40 miljard frank kunnen reserveren voor een lastenverlaging. Ik weet wel dat we binnen de meesternorm en de norm van de Hoge Raad van Financiën blijven, maar dat is een eenzijdig verhaal. Die normen zijn het minimum minimorum om budgettaire ontsporingen te vermijden. Ze zeggen niets over de lastendruk en het overheidsbeslag. U gebruikt ze om uw blind uitgavenpatroon te verantwoorden. De meesternorm is als een automatisch piloot : u zult er geen ongevallen mee veroorzaken, maar we geraken er wel door achterop omdat u niet de nieuwe richting van sommige landen van het Europese peloton hebt gekozen. Nederland, Engeland, Ierland en nu zelfs Duitsland geven die richting aan, de richting van de lastenverlaging. Dé gemiste kans van deze regering is de kans tot lastenverlaging. En het is vooral uw gemiste kans, mevrouw de minister. U hebt die lastenverlaging niet doorgevoerd ; u hebt uw verkiezingsbelofte van 1995 niet gehouden. De budgettaire ruimte was aanwezig maar de rooms-rode coalitie ontbeerde de politieke wil.

De heer Joachim Coens : Mijnheer Denys, u zegt dat we voor 40 miljard frank lastenverlagingen hadden moeten doorvoeren. Kunt u uitleggen waar u dat bedrag zou besparen ?

De heer André Denys : Als we het oude uitgavenpatroon hadden aangehouden, zoals ook de Franse Gemeenschap heeft gedaan, dan zouden we tussen 1992 en 1998 bijkomend over 40 miljard frank hebben beschikt. Ik beweer hier niet dat we die operatie van vandaag op morgen kunnen doorvoeren.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de voorzitter, er schuilt een grote tegenstelling in de uiteenzetting van de heer Denys. Enerzijds stelt hij dat we het vanuit technisch oogpunt goed doen. Anderzijds bekritiseert hij het beleid : hij zegt zelfs dat we er geen hebben gevoerd. Sinds 1992 hebben we heel wat gerealiseerd inzake investeringen, onderwijs, milieu, infrastructuur, jobcreatie enzovoort. Wie al deze inspanningen optelt, krijgt als som de 40 miljard frank die we aan lastenverlagingen hadden kunnen besteden. De contradictie die de heer Denys meent te ontwaren tussen een afwezig beleid en een blinde uitgavendrift, begrijp ik niet.

Verder wil ik de heer Denys toch zeggen dat we als enige regering van dit land een lastenverlaging hebben doorgevoerd. Denk maar aan de maatregel in verband met de onroerende voorheffing, materieel en outillage, de successierechten enzovoort.

De heer André Denys : De gewestbelastingen zijn de belastingen waarvoor uzelf verantwoordelijk bent. In 1997 zijn die 32 miljard frank gewestbelastingopbrengsten gestegen met 8 percent. U had nochtans in uw regeringsverklaring gesteld dat de belastingen niet meer mochten stijgen dan het bruto regionaal product.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Als we de lasten verlagen, zou het Laffer-effect zich wellicht niet meer voordoen. Op dat ogenblik zou men wellicht gemakkelijker de lasten betalen die worden opgelegd.

De heer André Denys : Ik stel enkel vast dat het overheidsbeslag via de gewestbelastingen, waarvoor u zelf verantwoordelijk bent, meer is gestegen dan het bruto regionaal product. Dat is in tegenspraak met het regeerakkoord. U hebt de kansen niet benut, terwijl de belangrijkste landen van Europa de lastenverlagingen steeds duidelijker aangrijpen als motor van een duurzame economie en tewerkstelling.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mevrouw de minister, u bent aandoenlijk als u zegt dat u die lastenverlagingen niet hebt doorgevoerd om een heleboel initia-

tieven te nemen. U bent in dat verband zelfs het innovatiebeleid van de minister-president vergeten. U had dat rustig kunnen vermelden, hoewel op dat beleid één en ander aan te merken valt. Maar waarom hebt u dan in 1995 gepleit voor belastingverlagingen ? Is uw denken zo weinig coherent dat u vandaag iets verdedigt dat in tegenspraak is met wat u in 1995 zelf hebt voorgesteld ?

U hebt het hier over de Laffer-curve. Die curve hoort thuis in een zeer liberale redenering over belastingen : als de belastingdruk draaglijker en aanvaardbaarder wordt, zullen de belastinginkomsten toenemen. Dat past perfect in uw opvattingen van 1995.

Minister Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer De Gucht, dat hebben we net gedaan. U hebt blijkbaar moeite met het feit dat we ons kunnen vinden in deze redenering.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, een aantal selectieve lastenverlagingen moesten inderdaad worden doorgevoerd. Minister Demeester heeft een aantal voorbeelden gegeven. Hierover bestond geen enkele onenigheid. Vanaf 1995 hebben de ministers samen gesteld dat ons beleid zich in de eerste plaats moet richten op de omgevingsfactoren om de economie te versterken, de werkgelegenheid te laten aangroeien en de werkloosheid terug te dringen.

U kunt zelf nagaan dat er geen enkele statelijke of deelstatelijke overheid is die op dergelijke wijze prioriteiten heeft vastgelegd waardoor mensen op een creatieve manier initiatieven kunnen ontwikkelen in de privé-sector, in wetenschap en technologie. Zoals de heer De Gucht daarnet heeft aangehaald, gaat het om 20 miljard frank. Dit is een operatie zonder voorgaande. Cumulatief is er tussen 1995 en 1999 een verschil van 8 miljard frank.

Er werden bijzondere inspanningen geleverd om het stedelijk weefsel te versterken en om het onderwijs en de kennisontwikkeling verder uit te bouwen. Het was onze plicht de mensen de voorwaarden aan te reiken om bepaalde zaken te kunnen uitvoeren. Mijnheer Denys, dit is een kansenbeleid en geen benadering om bijvoorbeeld de personenbelasting lineair te verminderen. Minister Demeester heeft een aantal lastenverlichtingen doorgevoerd zodat de slaagkansen verhogen.

Van den Brande

We zijn heel consequent geweest. We hebben hierover geen enkele onduidelijkheid laten bestaan. Ter gelegenheid van de Septembeerklaring van 1995 werd eenzelfde debat gevoerd. Ik heb toen klaar en duidelijk gezegd wat de lijn is van de Vlaamse regering.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : In uw regering is er eigenlijk één minister die een poging heeft gedaan om via Marivlam een lastenverlaging door te voeren, en dat was namelijk de minister van Economie. (*Applaus bij de CVP*)

Door het verlagen van de vennootschapsbelasting trachtte hij de tewerkstelling te bevorderen. Als verontschuldiging kan hij inroepen dat de heer Collignon hierover een veto heeft uitgesproken. Hij heeft gelijk, maar het is een zwak argument. Er was immers nog een andere mogelijkheid, namelijk die van de korting op de personenbelasting.

Op dat vlak waren er meer wettelijke mogelijkheden. Mevrouw de minister, u hebt die kans niet gegrepen. Naar aanleiding van deze begroting heeft de VLD een concreet voorstel uitgewerkt om via dergelijke kortingen een lastenverlaging door te voeren voor de laagste inkomenscategorieën. Uw bewering dat het om een lineaire maatregel zou gaan, klopt dus niet. De bedoeling was om het verschil in inkomsten tussen de werkenden en niet-werkenden te verhogen zonder dat er werd geraakt aan de sociale tegemoetkomingen. De heer De Gucht zal hier morgen verder op ingaan.

Collega's, ik ben de eerste om toe te geven dat de huidige fiscale autonomie ons te veel beperkingen oplegt om een eigen gedifferentieerd beleid te voeren. Dit verhindert bijvoorbeeld dat de fiscaliteit kan worden gebruikt voor de economische ontwikkeling of tewerkstelling. Deze vaststelling volstaat niet als verontschuldiging, ze moet ons integendeel aansporen om, net als de Franstaligen, meer creativiteit en durf aan de dag te leggen.

Die durf ontbrak volledig toen ik vorige zondagmiddag de federale vice-premier Herman Van Rompuy in het VTM-journaal hoorde spreken over de volgende staatshervorming, waarvoor hij zich aanmeldde als de CVP-onderhandelaar. Hij heeft waarschijnlijk geen weet van de problemen die de heer Eric Van Rompuy als minister van Economie heeft ondervonden, want in verband met de personen- en vennootschapsbelasting zegt hij dat

de grondslag en de heffingen federaal moeten blijven. Wij zouden maximaal kunnen beschikken over de instrumenten van kortingen, opcentiemen en vrijstellingen. Deze zouden bovendien pas kunnen worden uitgevoerd na overleg tussen de gewesten. Dit zou achteraf moeten worden bekrachtigd en uitgevoerd door een federaal KB. Fiscale autonomie waarbij we voor alles een akkoord moeten treffen met de Franstaligen en voor de uitvoering afhankelijk blijven van een KB van de federale overheid, is eigenlijk geen fiscale autonomie.

De VLD wil met betrekking tot de staats-hervorming het eisenpakket niet overladen. Daarom ben ik nogal terughoudend geweest in de discussie rond justitie in de commissie voor Staats-hervorming. De Vlaamse politici die de mond vol hebben van een eigen tewerkstellings- en economisch beleid, zijn niet consequent als ze zich tevreden stellen met kortingen en opcentiemen. De ruimte voor een eigen tewerkstellingsbeleid kan slechts worden ingevuld door het toekennen van de volle autonomie inzake personen- en vennootschapsbelasting. Ik heb de indruk dat federaal minister Van Rompuy te veel en te lang compromissen heeft moeten sluiten met de Franstaligen om te beseffen waarover het hier gaat.

Dit is de laatste kans voor het federale België. We zitten niet meer in de situatie van het Sint-Michielsakkoord. Bij die onderhandelingen heeft het behoud van de economische en monetaire eenheid eigenlijk zwaarder doorgewogen dan het verlangen naar meer autonomie voor de deelstaten. De Belgische monetaire autonomie zal ondertussen vervangen zijn door de Europese monetaire unie. De autonome deelstaten willen binnen de Europese ruimte die hen wordt toegewezen, maximaal hun eigen economische en tewerkstellingspolitiek voeren. Ik zeg dit niet om u te chanteren maar uit een diepe overtuiging. De Vlamingen die België willen behouden – waaronder de VLD – moeten als zelfbewuste Vlamingen naar de onderhandelingen stappen. Ze moeten goed weten dat als het nu niet lukt, het nooit meer zal lukken. Dat deze gesprekken moeilijk zullen verlopen is voorspelbaar. Ik laat me niet opjuten door de uitspraken van de FDF over het verbrussen van Vlaams grondgebied als glijmiddel voor het vergroten van de Vlaamse aanwezigheid te Brussel.

Ik leer hier iets uit, namelijk de bevestiging van de ongelooflijke flater die de CVP-SP-meerderheid heeft gemaakt door de FDF-voorstellen inzake het Europees stemrecht te aanvaarden zonder dat er waarborgen zijn gekomen voor de Vlamingen te Brussel. Dat blijkt uit de ongelooflijke eisen die het

Denys

FDF nu op tafel legt. Dezelfde waarschuwing richt ik tot degenen die absoluut de financieringswet inzake onderwijs willen uitgevoerd zien voordat de volledige financieringswet wordt herbekeken. Ook hier zijn de Franstaligen vragende partij. Laat hen nu nog even wachten, ten minste tot na de verkiezingen en tot we kunnen praten over een algemeen pakket inzake de staatshervorming.

Ik pleit in de politiek niet voor de toepassing van de brute macht. Ik verzet me evenwel tegen diegenen die ons in een positie van machteloosheid manoeuvreren. Voor mij situeert politiek zich tussen het dromen en het verwerven van de macht om die dromen te realiseren. Of we die macht als VLD ooit zullen verwerven, daarover zal naast vele andere factoren ook de kiezer beslissen.

Mijn droom is na twintig jaar politieke activiteit intact gebleven. Mijn droom in de politiek is nooit geweest om als een blauwe missionaris de blauwe doctrine te verkopen, maar om goed te doen voor de mensen. Ik heb dit deels gedaan vanuit een menselijke ingesteldheid, maar ook vanuit een zekere ijdelheid, om door zoveel mogelijk mensen te worden gerespecteerd en gewaardeerd. In de loop der jaren heb ik geleerd dat dit niet lukt door de mensen altijd gelijk te geven of naar de mond te praten. Het komt erop aan hen bewust te maken van wat noodzakelijk en belangrijk is. Dat is de essentie van wat ik als democratisch leiderschap omschrijf.

Als er vandaag in Vlaanderen terug een voedingsbodem is voor extreem-rechts, dan heeft dat naar mijn aanvoelen vooral te maken met het gebrek aan een regering die op een democratische wijze leiderschap vertoont. Een regeringsleider die op federaal vlak de zaken pas aanpakt wanneer de problemen zich voordoen, vergeet dat elke vorm van succes afhankelijk is van de manier waarop we op de veranderingen vooruitlopen en er zelf richting aan geven. Een regering die haar beleid op verzoek van de duizend-en-één belangengroepen die in Vlaanderen bestaan, versnippert in een doolhof van subsidies, geeft geen blijk van leiderschap.

Een sterk beleid is niet gebaseerd op grote, omslachtige en ingewikkelde woorden, maar op duidelijkheid. Tot vandaag vind ik geen duidelijke lijn terug in het Vlaamse beleid. Vlaanderen en ons land hebben nood aan een sterke regering en een krachtig parlement. Ik verzet me tegen de zogenaamde linkse intellectuelen die bij elke oproep voor een sterk bestuur wijzen op het gevaar voor

de democratie. Juist het omgekeerde is het geval. Juist een te zwak en te onduidelijk bestuur leidt tot een vlucht naar extreem-rechts. Haaks op het rooms-rood beleid, staat het pleidooi van de VLD voor een sterk bestuur met een duidelijke en herkenbare beleidslijn. Voor ons kan die beleidslijn heel eenvoudig worden samengevat : meer en beter Vlaanderen leidt tot lastenverlaging, lastenverlaging leidt tot meer werk, meer werk leidt tot meer welvaart en meer welzijn. Die lijn vinden we niet terug in de begroting. We zullen dan ook tegenstemmen. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : Mevrouw De Schamphelaere heeft het woord.

Mevrouw Mia De Schamphelaere : Mijnheer de voorzitter, ik wil de heer Denys een vraag stellen. Ze gaat over een algemene bedenking naar aanleiding van zijn uiteenzetting over de financiering. Mijnheer Denys, ik geef u volmondig gelijk als u zegt dat we de Franstaligen vragende partij moeten laten zijn in verband met de onderwijsdotatie en dat we ons niet moeten beperken tot een kleine aanpassing aan het financieringsmechanisme binnen het kader van de bestaande wet. We moeten de Franstaligen dus vragende partij laten zijn binnen het kader van een nieuwe en verruimde fiscale autonomie.

Mijnheer Denys, wat is de visie van de VLD over die fiscale autonomie ? We hebben daar lang over gedebatteerd in de commissie voor Staatshervorming. De VLD heeft geen concrete amendementen voorgesteld, en was niet aanwezig bij de stemming. Ik heb wel via de pers vernomen dat u bijvoorbeeld pleit voor een regionalisering van de vennootschapsbelasting. De CVP kant zich daartegen. We zullen vanavond tijdens het algemeen partijbestuur de algemene lijnen vastleggen. We zijn wel voorstander van een volledige overheveling van de personenbelasting. Ik heb vice-premier Van Rompuy natuurlijk nog niet gehoord. Ons grote bezwaar tegen het VLD-voorstel voor de regionalisering van de vennootschapsbelasting is dat de VLD Brussel op die manier financieel onafhankelijk maakt en de Brusselaars geen aanbod doet om zich aan te sluiten bij een Vlaams systeem van gezondheids- en gezinsbeleid.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, ik wil nog kort repliceren. Als mevrouw De Schamphelaere alle besprekingen in de commissie voor Staatshervorming had bijgewoond, zou ze weten dat ik in een algemene inleiding het standpunt van

Denys

de VLD heb meegedeeld. Dat standpunt houdt een fiscale autonomie in, met onder meer de volledige overheveling van de personenbelasting en de vennootschapsbelasting. De VLD was trouwens de eerste fractie die haar standpunt bekendmaakte. De reden waarom we niet aanwezig waren bij de stemmingen, is trouwens gekend.

Mevrouw De Schamphelaere, ons voorstel bevat een heel concrete en heel redelijke oplossing voor Brussel. Ze zou ons zelfs toelaten als Vlamingen heel sympathiek over te komen in Brussel.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de Vlaamse regering, collega's, het moet goed gaan met het beleid als ik hoor dat de heer Denys een groot deel van zijn betoog spendeert aan de fiscale autonomie. Mijnheer Denys, ik kan enkel beamen dat het goed gaat met het beleid. Als oppositie is het waarschijnlijk niet gemakkelijk om veel opmerkingen te formuleren bij het gevoerde beleid.

De heer André Denys : Mijnheer Bossuyt, in totaal zal de VLD tien uiteenzettingen houden over de diverse materies. Ik heb me beperkt tot het algemeen beleid en de beleidslijnen.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik zie waar uw prioriteiten liggen, mijnheer Denys.

Minister-president Luc Van den Brande : Ik heb het gevoel dat de algemene benadering van de heer Denys vrij positief is.

De heer Karel De Gucht : Dat was nog maar de ouverture, mijnheer de minister-president.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer de minister-president, u neemt me de woorden uit de mond. Het is duidelijk waar de prioriteiten van de VLD liggen.

In het straatbeeld duiken affiches van welzijnszorg op met als titel : 'Arm maakt ziek, ziek maakt arm'. Dit bekommert ons ten zeerste. Ik grijp deze sensibiliseringscampagne aan om nogmaals – zoals ik heb beklemtoond in het debat over de Septemberverklaring op 30 september – luidop te stellen dat we ons inderdaad niet mogen bezondi-

gen aan euforie, noch aan misplaatst triomfalisme. We kunnen ons goed vinden in de stelling dat het goed gaat in Vlaanderen, maar dat geldt niet voor iedereen. Dat is op zichzelf een belangrijke beleidsoptie.

Dat neemt echter niet weg dat er in deze regeerperiode puik werk is geleverd. Als men achteraf de analyse zal maken, zal men daar moeilijk aan voorbij kunnen. De begroting van 1998 was in evenwicht, en in 1999 evolueert die begroting naar een overschot van bijna 10 miljard frank. Daarenboven werd ook voor 10 miljard frank aanvullende beleidsruimte gezorgd. Het klopt inderdaad dat we gediend zijn van de gunstige internationale conjunctuur.

Het is evenzeer waar dat er jaar na jaar keuzes zijn gemaakt. De vragen en initiatieven overtroffen immers jaarlijks het aanbod en de beschikbare middelen. De conclusie van dit vierjarig beleid is dat er zuinig werd bestuurd, maar niet krenterig. Er is efficiënt bestuurd met het oog op de toekomst. Dat laatste wordt wel eens vergeten. Dat is de verdienste van de minister van Begroting, maar evenzeer van alle leden van de regering.

De heer Denys heeft naar het verschil in inkomsten en uitgaven verwezen over de jaren heen. Ik stel vast dat de middelenaangroei in 1999 in vergelijking met 1992 met 200 miljard frank is gestegen. Dat is niet niks. In dezelfde periode stellen we ook vast dat de uitgaven slechts met 160 miljard frank zijn gestegen. Dat is in tegenspraak met het verhaal van de heer Denys, maar met cijfers kan men natuurlijk alles bewijzen. Als er meer inkomsten zijn en als die niet volledig worden gebruikt, dan betekent dat dat er zorgzaam is bestuurd. In zes jaar tijd is een begrotingsdeficit van ruim 50 miljard frank omgebogen naar een overschot. Ik kan er niet genoeg op wijzen dat deze belangrijke inspanning van de voorbije zes jaar kon gebeuren zonder dat er diep moest worden gesneden in essentiële voorzieningen voor de mensen. Het is belangrijk dat de bevolking dat weet. Er werd bestendig gewogen en afgewogen. Er werd voortdurend gestuurd en soms ook bijgestuurd. Er is inderdaad gesaneerd, maar niet blind. Meer nog : in deze periode van een moeilijke financiële toestand werden er nieuwe en behartigenswaardige initiatieven genomen in veel beleidsdomeinen. Dat gebeurde onder meer op sociaal vlak. In sommige middens gaat men er al te snel aan voorbij, maar er is het SIF, de inspanningen qua huisvesting en de werkgelegenheidscreatie.

Maar ook op het vlak van milieu en ruimtelijke ordening stond men niet stil. In moeilijke financië-

Bossuyt

le omstandigheden werd ook daar voortdurend in bijkomende middelen voorzien, om situaties die inderdaad moeilijk en in sommige aspecten rampzalig zijn in de loop der tijd te kunnen verhelpen. Terzake moet ook een gestage verdere inspanning gebeuren. Wie een ernstig beleid wil voeren, kan niet alle investeringen richten op één domein, maar dan moet men wel de garantie geven dat de positieve ontwikkelingen die men in gang zette gestaag zullen blijven doorgaan. Dat is het geval voor het milieu, maar ook voor het stedelijk beleid. Wat dat laatste betreft, erkent iedereen de enorme omvang van de problemen. Met beperkte budgettaire middelen heeft de Vlaamse regering toch belangrijke inspanningen geleverd terzake, en heeft ze zich ertoe verbonden deze inspanningen in de toekomst voort te zetten en op te drijven.

Natuurlijk had de SP gewenst dat de sociale component in al deze domeinen nog wat uitdrukkelijker aan bod was gekomen. Maar gezien de omstandigheden moeten we hier positief over oordelen. Ik geef een voorbeeld. Ik wil hier niet discussiëren over cijfers, maar men kan niet ontkennen dat de werkgelegenheidsstatistiek de jongste jaren in de goede richting evolueren, ondanks betreurenswaardige incidenten in de vorm van de sluiting van een aantal ondernemingen. Er blijft sprake van een gestage stijging van de tewerkstelling, wat verheugend is.

We moeten er hoe dan ook van overtuigd blijven dat jobcreatie de belangrijkste opdracht is van deze regering, want ondanks de tewerkstellingsaan groei is er sprake van een anomalie die onze bekommernis verdient. Er is sprake van een groot aanbod. Ik wijs in dat verband op het feit dat Belgacom mensen die vervroegd op pensioen werden gesteld moet terugroepen omwille van hun kennis. We moeten de uitdaging aangaan om deze leemte op het vlak van jobs in te vullen. Dat heeft niet alleen te maken met tewerkstellingspolitiek, maar ook met inspanningen op het gebied van onderwijs en vorming. Weliswaar kan deze regering wat dat laatste betreft een goed rapport voorleggen, gezien de bijkomende middelen die ze erin heeft geïnvesteerd, maar deze inspanningen moeten nog worden opgedreven. Dit moet voortdurend worden geëvalueerd. Het kan immers niet dat we in een maatschappij met een grote werkloosheid zouden leven waar tal van jobs niet worden ingevuld.

We stellen ook vast dat een groot aantal mensen, gezien de evoluties aan de vooravond van de 21ste eeuw, niet meer kunnen deelnemen aan deze maat-

schappij. Ook dat is onaanvaardbaar. Alleen al over de tewerkstelling maak ik me zorgen, daar heel wat jonge en andere mensen niet meer aan bod komen in deze maatschappij, waar het werk-aanbod kwalitatief is gewijzigd. Daarom moeten we bijzondere aandacht schenken aan de grote groep van langdurig werklozen. Dit geldt ook voor de laaggeschoolden. Op alle niveaus moeten de overheden dat probleem op een degelijke manier aanpakken. We moeten die mensen een job helpen te vinden. We moeten hen ook de mogelijkheid tot verdere vorming bieden. We weten allemaal dat iemand die al een job heeft, veel gemakkelijker een nieuwe job vindt dan iemand die nog geen werk heeft. Voor de regering moet daar dus de topprioriteit blijven liggen.

Daarom heb ik ook geen boodschap aan de liberale boodschap, als ik dat woord twee keer mag gebruiken. In de loop van de voorbije vier jaar is die boodschap van de liberalen niet zo sterk veranderd. Ze blijven voortdurend hetzelfde pleidooi houden voor minder overheidsbeslag, voor lastenverlaging en een vermindering van de uitgaven, met als grote voorbeeld Nederland. Als men niet aan al die zaken werkte, zouden er volgens de liberalen ware rampen gebeuren.

We zien nu dat er geen rampen zijn gebeurd. Integendeel, Vlaanderen doet het zelfs beter dan Nederland : op economisch en zeker op sociaal vlak. Net daarom heb ik geen boodschap aan de pleidooien voor minder uitgaven, als men daarbij de durf niet heeft om te situeren hoe men die vermindering wil waarmaken. Men heeft het over minder overheid, maar zegt nooit wat die overheid dan minder moet doen.

De overheid moet optreden waar dat vereist is, en moet dat ook met kracht doen. Daarin geef ik de heer Denys gelijk. De overheid moet op een krachtige democratische manier optreden. Wij zijn in ieder geval tevreden over het feit dat we zulke goede resultaten hebben behaald, en dat we dit hebben kunnen doen zonder belangrijke sociale verworvenheden aan te tasten.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer Bossuyt, de lastenverlaging zoals wij ze voorstellen – dus gericht op meer werk – is inderdaad een liberale aanpak. Die aanpak wordt echter wel toegepast door socialisten in Nederland, Engeland en Duitsland. Het Vlaamse socialisme sluit dus niet aan bij het progressieve Europese socialisme.

Denys

U zegt dat het goed gaat in Vlaanderen. Dat is inderdaad zo, maar dat heeft vooral te maken met de huidige conjunctuurtendens. U zou zich beter voorbereiden op het moment dat er een conjunctuurdaling komt.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Denys, daar kom ik zo meteen toe. U moet me laten uitspreken.

De heer André Denys : U moet daar in ieder geval rekening mee houden als u zo euforisch doet.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Denys, ik stoor me aan de oppervlakkigheid waarmee u de term lastenverlagingen hanteert. Wij hebben ons daar nooit tegen verzet. We vragen ons echter af waar u het geld vandaan denkt te halen voor die lastenverlaging. Wij zijn immers niet bereid om de mensen die in de ondernemingen werken, minder te laten verdienen en ze dan ook nog eens op sociaal vlak aan te pakken. In een aantal landen met ultraliberale regimes zien we tot welke distorsies in de maatschappij dat kan leiden. (*Opmerking van de heer Karel De Gucht*)

Ik ben het uiteraard wel met u eens dat we meer aandacht moeten hebben voor de perceptie van de mensen. Ze vinden dat ze wel genoeg verdienen, maar dat ze ook te veel moeten afstaan aan de staat. Ik vind dat ook geen gezonde evolutie. Mijn prioriteit is en blijft echter dat er voldoende middelen moeten worden gevonden om een normale sociale opvang te waarborgen voor alle mensen in onze maatschappij.

De heer André Denys : De regering heeft op zeven jaar tijd 41 percent meer inkomsten ontvangen, en dan nog vindt u geen ruimte voor lastenverlaging.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Bossuyt, geef mij eens een voorbeeld van een democratisch land waar de liberale politiek gefaald heeft. U zegt dit met zoveel overtuiging dat ik aanneem dat u vele voorbeelden kent van landen waar een belastingverlaging heeft geleid tot een sociaal bloedbad.

De heer Gilbert Bossuyt : U moet maar eens nagaan wat de weerslag is geweest van het lange Thatcherbeleid in Engeland.

De heer Jacques Laverge : Thatcher heeft Engeland vernieuwd !

De heer Gilbert Bossuyt : Misschien wel de wijken die u hebt bezocht, maar niet in hele streken van Engeland, waar er een schandalig verschil is tussen rijk en arm.

In veel Europese landen zijn er socialisten in de regering. Hierdoor is op zijn minst meer kracht om te zorgen voor een sociaal Europa. Ik ben niet alleen bekommerd om de sociale situatie van onze mensen, maar om de verbetering van de situatie van heel wat mensen in Europa. Dit zal ons sterken om ons sociaal beleid op hetzelfde niveau te houden.

De hoogconjunctuur is en blijft broos. De conjunctuurbarometer van de Nationale Bank wijst op een vertraging van de economische groei. Mijnheer Denys, u zult me niet kwalijk nemen dat ik nog een positief feit op rekening van deze regering wil schrijven. We zijn blij dat de regering anticipeert op periodes van minder inkomsten. In de volgende beleidsperiode zou men de budgettaire orthodoxie van deze regering moeten volhouden, waardoor de kloof tussen inkomsten en uitgaven niet meer tot dramatische spanningen leidt. Dit maakt een goed sociaal beleid mogelijk.

Men vindt dit vaak vanzelfsprekend, maar het is een verdienste van de minister van Begroting – en niet alleen van haar – dat de rekeningen op tijd worden ingediend, zodat het rapport van het Rekenhof niet langer een blunderboek is. Een Nederlandstalige cel van het Rekenhof houdt zich specifiek bezig met de situatie in Vlaanderen. Ik wens die mensen te feliciteren met hun werk. Hun rapport hoort thuis op het nachtkastje van ieder parlementslid. (*Gelach*)

Ik heb ook nog andere zaken op mijn nachtkastje liggen, maar die hoef ik niet allemaal op te sommen. De privacy heeft ook haar rechten.

Het is een zeer degelijk document. Hopelijk zal het de toekomstige discussies op een hoger niveau brengen. Op die manier zullen we geen opmerkingen meer horen zoals die van de heer Denys daarstraks, en evenmin zal de minister van Begroting of een andere minister hier om het even wat kunnen vertellen. Het biedt de parlementsleden de mogelijkheid om het beleid van zeer dichtbij te volgen.

Dit zijn belangrijke verwezenlijkingen van deze regering.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Bossuyt, u hebt volkomen gelijk. U sprak daarjuist over uw droom. We moeten allemaal dromen.

In La Libre Belgique van vandaag staat een vergelijking van de begrotingen die aan de parlementen worden voorgelegd. Er wordt een vergelijking gemaakt tussen de begrotingen van de respectieve regeringen, die aan de parlementen worden voorgelegd. De aanhef van het artikel kan een invulling van uw droom zijn : 'Il y a des chiffres qui font rêver. – Ziedaar uw droom. – Après avoir atteint l'équilibre de l'année passé, le gouvernement Van den Brande présente pour la première fois cette année un budget en croissance.' De rest zal ik u besparen want u zou nog kunnen denken dat ik het zelf heb geschreven.

Mijnheer Denys, ik wil hiermee niet aantonen dat ook in buitenlandse kranten wordt vermeld hoe goed ons budget evolueert, maar wel dat dit niet onze verklaring is. Mijnheer Bossuyt, dit staft uiteraard de bewering dat er geen enkele reden is tot euforie. Natuurlijk moeten nog een aantal punten worden versterkt. Het minste wat we kunnen zeggen is echter dat er resultaten werden geboekt, en dat is essentieel.

De voorzitter : La Libre Belgique heeft misschien gewoon uw droom van de heer Bossuyt verwoord.

De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer de voorzitter, toen ik zonet verwees naar het boek van het Rekenhof, kondigde ik al aan dat ik het ook kort wilde hebben over het parlement. Uzelf, de heer Geysels en andere parlementsleden hebben reeds geconstateerd dat we in het parlement wat omzichtiger moeten omgaan met het aannemen van een groot aantal aanbevelingen, moties en resoluties, die soms weinig zeggen, soms hoogdravend zijn, en waarvan we soms de budgettaire weerslag niet kunnen inschatten. Ik sluit me daarbij aan. Vandaar dat ik betreur dat men bij de beoordeling van het parlementaire werk soms meer kijkt naar de kwantiteit dan naar de kwaliteit.

Het laat me toe mijn hoop uit te spreken dat de Vlaamse regering de moties en resoluties die dan toch werden aangenomen, met de nodige eerbied zou behandelen en met gepaste ijver zou uitvoeren. We zullen de gelegenheid hebben hier af en toe nog op terug te komen. Toch wil ik er bij u op aandringen dat u zo vlug mogelijk aan het parlement een lijst zou overhandigen met de nog af te handelen prioritaire ontwerpen van decreet, die in

de komende maanden nog moeten worden besproken. Het zou ons een goed zicht geven op de werkzaamheden die ons nog te wachten staan en ons de kans bieden om een goede discussie te voeren over de wijze waarop deze zittingsperiode moet eindigen.

Er is nog heel wat belangrijk werk te doen. Ik denk bijvoorbeeld aan de conclusies van de commissies ad hoc voor Mobiliteit of voor Bijzondere Jeugdzorg, de conclusies van de commissie voor Staats-hervorming, het voorstel van decreet houdende organisatie van de zorgverzekering, de aangekondigde ontwerpen van decreet, onder andere inzake ruimtelijke ordening, enzovoort.

Ik kom even tot wat de heer De Roo heeft gezegd, op een beschaafder wijze dan ik in een aantal kranten mocht vernemen, over het beleid inzake ruimtelijke ordening en de bijbehorende uitvoering van vonnissen. Het stoort me dat de media de essentie van de zaak vergeten. Het gaat namelijk om vonnissen, waarin wordt gevraagd dat een overheid zich zou bekommeren om de uitvoering ervan. Ik vind het uit democratisch oogpunt uitermate belangrijk dat elke uitvoerende macht er zich toe verbindt om vonnissen uit te voeren.

Wij van onze kant moeten beseffen dat we de wetgevers zijn : niet alleen de regering maar ook het parlement. Als parlementsleden hun mening wensen te ventileren, moeten ze ook beseffen dat ze mee verantwoordelijk zijn voor het wetgevend werk dat terzake moet worden gepresteerd. Het gaat niet op om de witte handen boven te halen en te zeggen dat we niets hebben gezien, niets wisten en dat de zaken zijn zoals ze zijn. Daarom weid ik nog even uit over deze zaak. Het heeft me enorm gestoord wanneer ik in openbare uitzendingen een notaris, die een openbaar ambt bekleedt, hoor verklaren dat hij van sommige gemeenten geen antwoord krijgt als hij informeert naar bouwover-tredingen. Het lijkt me van deze gemeenten gedurfd om aan een openbaar ambtenaar geen antwoord te sturen. Ik weet dat vele notarissen het anders doen, maar het zegt veel over die notaris die als openbaar ambtenaar op zijn minst kan aandringen en die gemeenten kan aanklagen die hun werk op dat vlak niet doen.

Mocht iedereen op elk niveau in deze materie op een consciëntieuze manier zijn opdracht en zijn plicht uitvoeren, dan zouden we de beelden die ons nu allemaal uitermate storen, kunnen vermijden. Het is gemakkelijk om op de pianist te schieten, maar men zou beter de media en de bevolking dui-

Bossuyt

delijk informeren waarover het gaat. (*Applaus bij de SP en de CVP*)

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Mijnheer Bossuyt, ik wil antwoorden op uw opmerking dat het om vonnissen gaat en dat men niet op de pianist moet schieten. U geeft toch een bijzonder eenzijdige voorstelling van de feiten. Minister Stevaert voert een bepaald beleid. Ik vind dat hij daarop moet worden aangesproken als men daar bedenkingen bij heeft. Ik ga nu niet in op de grond van het beleid.

Wat ook niet opgaat, is dat men zegt dat men er voor niets tussen zit, want dat het vonnissen zijn. Dat is niet waar. Een vonnis in dat soort zaken wordt meestal op verzoek van een burgerlijke partij uitgesproken. De burgerlijke partij die het meest in deze dossiers optreedt, is de eigen administratie van minister Stevaert. Daar is op zich trouwens niets verkeerd aan. Ook de uitvoering van die vonnissen gebeurt op verzoek van de burgerlijke partij, en ook dat is de administratie van de minister. Als vonnissen worden uitgevoerd, heeft de minister daar ook mee de politieke verantwoordelijkheid voor en mag men hem daarop aanspreken. Hiermee wil ik niet zeggen dat bepaalde vonnissen niet mogen worden uitgevoerd, maar wel dat men zich ernstige vragen kan stellen bij de uitvoering van vonnissen die al jaren, en in sommige gevallen al tien jaar, zijn geveld.

Eén van de bepalingen van het EVRM zegt dat men het recht heeft om binnen een redelijke periode te worden berecht. Een andere bepaling zegt ook dat men het recht heeft dat, wanneer een vonnis in iemands voordeel of nadeel wordt uitgesproken, dat vonnis binnen een redelijke termijn wordt uitgevoerd.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik hoef minister Stevaert niet te verdedigen, hij is groot genoeg om dat zelf te doen. Ik betreur het als een en ander bij u zo is overgekomen. Mij ergert het volgende, en ik vind het vanuit democratisch oogpunt zorgwekkend. De rechter velt een oordeel, en als u meent in een democratische rechtsstaat de vonnissen te moeten overlaten aan interpretatie en dergelijke, dan doet u een fundamentele inbreuk op de scheiding der machten. Het is de rechterlijke macht die oordeelt en interpreteert. Als we aan de hand van de gevelde vonnissen eventuele mankementen zouden vast-

stellen, dan kan er in het parlement over worden gediscussieerd. Men moet de mensen echter niet vertellen dat u zou wensen dat vonnissen niet zouden worden uitgevoerd.

De heer Karel De Gucht : U hebt het niet begrepen, mijnheer Bossuyt.

De voorzitter : De heer Tobback heeft het woord.

De heer Bruno Tobback : Mijnheer De Gucht, ik zou het ook graag wat beter begrijpen. U zegt dat er vonnissen zijn die al tien jaar oud zijn en nooit werden uitgevoerd. Dan begrijp ik de kritiek niet dat ze vandaag worden uitgevoerd.

Als u het mij vraagt moet de voornaamste kritiek liggen in de vraag waarom ze tien jaar lang niet werden uitgevoerd. Ik kan dan niet anders dan vaststellen dat een aantal bevoegde mensen de vonnissen tien jaar hebben laten liggen zonder ze te laten uitvoeren. Daarmee worden verwachtingen gecreëerd die volkomen onterecht blijken en die bovendien niet correct zijn ten aanzien van al diegenen die reeds werden veroordeeld, maar niet hebben gewacht tot iemand de afbraak in hun plaats kwam doen. Zij hebben het vonnis dus zelf consciëntieus nageleefd.

Waar pleit u nu eigenlijk voor ? Voor het opnieuw tien jaar laten liggen van de vonnissen, dan wel voor het correct, consciëntieus en stipt uitvoeren ervan ? Ook dat is immers een principe dat in het kader van artikel 6 van de EVRM kan worden teruggevonden.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Ik wilde enkel zeggen dat het mij uitermate stoort dat de heer Bossuyt zegt dat het over vonnissen gaat, en dat minister Stevaert dus zijn handen in de onschuld kan wassen.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik heb dat niet zo gezegd.

De heer Karel De Gucht : U hebt gezegd dat het vonnissen betreft waar wij machteloos tegenover staan. Maar wie stond er dan machteloos in het verleden ? Als er een uitspraak is, dan moet die toch binnen een redelijke termijn worden uitgevoerd ! Als dat in het verleden niet het geval was, dan moet worden uitgevist wie daarvoor verantwoordelijk was. Het antwoord blijkt dan snel gevonden : de CVP en de SP, want die zaten ook toen in de regering.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Mijnheer de voorzitter, ik had niet de bedoeling mij te mengen in dit parlementair debat, maar nu wens ik toch even de punten op de i te zetten.

Als men veroordeeld wordt tot afbraak, dan is de veroordeelde tot afbraak gehouden. In de meeste gevallen gebeurt dit ook. Pas in laatste instantie – dus indien de veroordeelde halsstarrig weigert uitvoering te geven aan het vonnis – treedt de overheid op.

Het is dus niet de overheid die de afbraak moet uitvoeren, maar wel de veroordeelde.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Emiel Verrijken : Mijnheer de voorzitter, op elk vonnis staat te lezen dat de koning de procureur-generaal vraagt de harde hand te verlenen aan de uitvoering van het betreffende vonnis. Aan die uitvoering is ook een termijn verbonden. De samenleving blijkt echter te gedogen dat na een aantal jaren een verjaring optreedt.

Er is nog een ander belangrijk aspect, namelijk het feit van de zuivere strafzaken, zeg maar het in de gevangenis stoppen. U weet net zo goed als ik dat in ons land aan een veroordeling tot een gevangenisstraf van minder dan zes maanden nooit uitvoering wordt gegeven. Dit is een politiek gegeven, eigen aan de evolutie van onze samenleving. Dit is dus het resultaat van een verkeerd politiek beleid dat veel te lang heeft geduurd en dat valse verwachtingen heeft gecreëerd. Ik herinner me bijvoorbeeld nog goed het Etrimo-arrest van pakweg twintig jaar geleden. Het betrof een hoog gebouw waarvan door het Hof van Cassatie de afbraak werd bevolen, maar dat toch is blijven staan. Dergelijke zaken storen het rechtsgevoel.

Het Hof van Straatsburg zegt aan de staten dat niet te laat mag worden vervolgd. Omwille van de gerechtelijke achterstand zal nu de verjaringsperiode worden ingevoerd vanaf de dagvaarding. Dit zal waarschijnlijk evenmin worden aanvaard door het Hof van Straatsburg.

De wijziging in de politieke beslissingen om nu wel af te breken, is verkeerd. Het komt erop neer dat de verworven rechten worden tenietgedaan van mensen die destijds de krachtige hand boven het hoofd voelden, van de procureur-generaal die het vonnis eigenlijk diende uit te voeren. Zoals elke menselijke onderneming is het uitvoeren van een

vonnis beperkt in de tijd. We voelen met zijn allen aan dat het rechtsgevoel wordt geschonden.

Minister Stevaert, u kunt uw beleid trouwens niet volledig doortrekken, want u zou veel te veel moeten afbreken. U zult dit ook niet doen, want u bent zeker niet onmenselijk. U stelt enkel een paar voorbeelden, maar u deed dit op een onhandige en pijnlijke wijze.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, mevrouw de minister, collega's, gezien de korte tijd die ons wordt toebedeeld, kan het niet de bedoeling zijn om in dit debat te herhalen wat we reeds tijdens de bespreking van de Septemberverklaring hebben gemeld.

Dit is het laatste begrotingsdebat van deze zittingsperiode. Het is dan ook gepast om een korte politieke evaluatie van het beleid van de regering Van den Brande-II te maken. Ik heb de minister-president hier en in de media verscheidene malen horen zeggen dat de economische evolutie van Vlaanderen positief te noemen is. Dit zal wellicht zijn belangrijkste argument vormen in de verkiezingsstrijd die de volgende maanden op gang zal komen.

Ik zie dat de minister-president niet meer aanwezig is. Ik hoorde hem daarnet citeren uit *La Libre Belgique*. Hij zei, vertaald in het Nederlands, dat dergelijke cijfers de Franstaligen doen dromen. Als ik zulke vergelijkingen hoor, dan ben ik wel verplicht om met een boutade te reageren. Zo een vergelijking doet me denken aan een negertje in Biafra dat denkt dat een OCMW-steuntrekker van bij ons een rijk mens is. Het is niet omdat het in Wallonië bijzonder slecht, en het bij ons wat beter gaat, dat we het zo goed doen. De Waalse kranten en politici kunnen terzake niet als een objectief criterium worden beschouwd, integendeel.

De positieve economische evolutie in ons land, de daling van de werkloosheid, de stijging van de conjunctuur en de niet bijzonder hoge inflatie hebben weinig met het beleid van de Vlaamse regering te maken. De positieve aspecten zijn tot stand gekomen ondanks de Vlaamse regering en ondanks het gebrek aan bevoegdheden en beleid van de regering. Ik heb al dikwijls gezegd en ik zal blijven herhalen dat deze regering en dit parlement geen enkele doorslaggevende bevoegdheid hebben inzake de fiscaliteit, de loonkost en het economisch beleid. Mijnheer de minister van Economie, dit werd uitvoerig en op een erg pijnlijke manier

Dewinter

bewezen naar aanleiding van uw – overigens goede en positieve – initiatieven Vlaminov en Marivlam.

We moeten durven zeggen dat we niet over de nodige instrumenten beschikken, in plaats van euforisch te doen omdat de internationale conjunctuur en context toevallig gunstig zijn. Dankzij de dynamiek, inventiviteit en inzet van onze ondernemers kan Vlaanderen meegenieten van de internationale situatie. Laten we ons niet bezondigen aan euforisch gedoe, maar laten we in plaats daarvan de boodschap verkondigen dat we nog veel verder zouden staan indien we de nodige instrumenten in handen zouden hebben. Zowel de oppositie, de meerderheid en de regering dienen deze boodschap te brengen. Als we dit niet durven omwille van electorale en demagogische redenen en als de regering van oordeel is dat het haar beleid moet blijven verdedigen aan de hand van erg kaduke stellingen, dan bewijzen we Vlaanderen en de Vlaamse economie geen dienst. Dit dient over de grenzen van meerderheid en oppositie gezegd te worden.

Een tweede onderdeel dat in de evaluatie van de regering Van den Brande II zeker aan bod moet komen, is het communautaire aspect, dat onmiddellijk wordt gelinkt aan het economische onderdeel. Alles in dit land is immers communautair, ook het economische. U hebt het aan den lijve ondervonden.

De minister-president heeft de voorbije vier jaar veel gebruld maar zelden zijn tanden laten zien en nooit echt gebeten. Vier jaar lang heb ik kunnen waarnemen dat ons voorbehoud bij de oprichting van de commissie voor Staatshervorming terecht was. Men heeft een politiek van bliksemafleiders gevoerd. Er was een duidelijke strategie om de communautaire problematiek weg te nemen van de regering en in een commissie te duwen. Die commissie heeft vier jaar lang mogen debatteren en ruzie maken. Vier jaar lang heeft men geprobeerd een consensus te bereiken rond een tekst, terwijl er niet eens een strategie is om die in praktijk om te zetten.

Ik hoorde de voorzitter van de CVP-fractie net zeggen dat men in navolging van de minister-president een politiek feit zou creëren door unaniem een consensus te bereiken rond de tekst. Dat zal de Franstaligen zeker overtuigen om rekening te houden met die tekst ! Laten we ons toch geen illusies maken. Na alles wat we hier de laatste vier jaar

hebben meegemaakt in verband met Vlaminov, Marivlam en het decreet-Suykerbuyk gaan we toch niet de illusie koesteren dat de Franstaligen nu plotseling wel rekening zullen houden met een democratische meerderheid of zelfs een unanimité in dit parlement. Ze zullen dat nu net zo weinig doen als de voorbije vier jaar.

We hebben geen strategie om de fameuze consensus in de commissie voor Staatshervorming door te drukken. Met andere woorden, wat daar is gebeurd, is – helaas – tijdverlies indien geen strategie wordt uitgedokterd. De enige denkbare strategie bestaat erin dat geen enkele Vlaamse partij toetreedt tot de federale regering tot wat in de consensusnota staat, daadwerkelijk wordt uitgevoerd. Dat is de enige manier om ons gelijk in de praktijk om te zetten.

Vorige week hoorde ik de minister van Begroting triomfantelijk doen over de fiscale autonomie die zij wenst. We staan daar volkomen achter, maar ik ontdek de dualiteit en de klassieke hypocrisie van de CVP. De voorzitter van de VLD-fractie heeft daar ook net op gewezen. Federaal minister Herman Van Rompuy komt verklaren dat de fiscale autonomie alleen tot stand zou komen onder een soort van federale curatele. We weten al op voorhand dat er geen fiscale autonomie komt, maar dat het federale niveau ons hooguit op een bevoogdende manier enkele aalmoezen zal toegooien, zonder dat we zelf in staat zullen zijn om een eigen fiscaliteit en economische politiek in de praktijk te brengen.

Een onderdeel waarover we het zeker moeten hebben, is het vreemdelingen- en grootstedelijk beleid. Ik weet dat deze regering wenst uit te pakken met het Sociaal Impulsfonds. Toch zijn we er niet tevreden mee. De resultaten op het terrein blijven uit. Ik vraag telkens opnieuw aan de minister van Binnenlandse Aangelegenheden om ons resultaten voor te leggen. Wat is er verbeterd in de grootsteden ? Is de werkloosheid afgenomen ? Zijn er buurten verbeterd ? Is er iets ten gronde veranderd ? Op basis van objectieve parameters moet men ons spijtig genoeg het antwoord schuldig blijven. De middelen zijn versnipperd. Het Sociaal Impulsfonds werkt niet in de praktijk omdat het niet is geconcentreerd in twee of drie grootsteden van ons land. Tientallen gemeenten moesten een stukje van de koek krijgen.

Dan is er ook nog de fameuze nieuwe politieke cultuur. Ze werd bepleit door de voorzitter van dit parlement, maar werd niet door de feiten bevestigd. De lijst is lang. Ik ga hem niet overlopen want

Dewinter

dan kom ik niet toe met de beperkte tijd die me werd toegemeten.

Er was de milieuboxaffaire, de Boelwerf, de uitredingsvergoedingen voor ministers, de onverkwikkelijke aangelegenheid met de Vlaamse ombudsman, het getouwtrek rond het Ferrarisgebouw en de dure kunstwerken, de heer Claes werd benoemd tot voorzitter van de Dienst voor Scheepvaart, enzovoort, enzovoort, enzovoort. Tientallen aangelegenheden bewijzen dat we het in Vlaanderen spijtig genoeg niet beter doen. We zetten de oude Belgische ziekte van het gesjoemel en gevoel verder. Het Vlaams Blok zal niet nalaten dit aan de publieke opinie duidelijk te maken.

Verder heeft men ook in dit parlement bijna permanent getracht de vierde grootste partij van Vlaanderen buitenspel te zetten. Ik zou u een ellenlange lijst kunnen geven van beleidsbrieven en uitspraken van ministers tegen leden van onze fractie. De zogenaamd democratische partijen hebben een consensus bereikt, over meerderheid en oppositie heen : in de commissievergaderingen antwoorden de ministers alleen nog aan democratische parlementsleden. Bepaalde ministers weigeren ons een antwoord te geven op onze vragen. Deze gevaarlijke evolutie doet me veronderstellen dat men hier dezelfde politiek wenst te voeren als de Franstaligen momenteel doen, namelijk een boycot, het uitsluiten van democratisch verkozenen met alle gevolgen van dien voor de democratie.

Wat ik zeker niet onvermeld wil laten, is de ruimtelijke ordening en de stedenbouwpolitiek. Ik klaag de hypocrisie van de traditionele partijen aan. 35 jaar lang hebben ze een politiek in praktijk gebracht waarbij de indruk werd gewekt dat grote en kleine bouwovertredingen – zeker de grote, afhankelijk van de naam van de overtreder – werden gedoogd. Nutsvoorzieningen werden aangelegd naar woningen die nu worden afgebroken. Belastingen werden geheven op dat soort woningen, alsof er niets aan de hand was. 35 jaar lang werd niets afgebroken, 35 jaar lang kraaide geen haan naar die overtredingen. Zijn die overtredingen daarom legitiem ? Op geen enkel moment ! We leven in een rechtsstaat en dat betekent dat de wet moet worden toegepast.

De partijen, op het Vlaamse en het federale echeleon, via hun burgemeesters, bestendig afgevaardigden en gemeenteraadsleden, hebben 35 jaar lang een gedoogbeleid gevoerd. Ze hebben het zelf mogelijk gemaakt dat natuurgebieden werden vol-

gebouwd en dat bouwovertredingen schering en inslag waren in dit land. Nu schuift men handig en hypocriet de schuld door naar de eigenaars, terwijl men zelf de handen in onschuld wast en de witte ridder speelt, alsof er niet zoiets zou bestaan als een gedeelde verantwoordelijkheid. En de CVP én de SP én de VLD zijn medeverantwoordelijk. U moet die verantwoordelijkheid durven nemen. Een Frans spreekwoord zegt : les actes nous suivent. Zeker in de politiek klopt dat, er is een continuïteit. Het is niet omdat de heer Stevaert plots minister werd, dat het politieke spectrum en alle vroegere beslissingen helemaal vervallen. U maakt deel uit van een politieke partij die al die tijd mee het beleid heeft gevoerd en de overtredingen toegelaten heeft. Natuurlijk kreeg de burger door uw fameuze rechtszekerheid en verwerpelijke politiek de indruk dat alles mocht. Nu moet u de verantwoordelijkheid delen met die burger.

Tot slot wil ik nog zeggen dat deze regering een beetje de regering van de onmacht was. Dat was niet alleen zo ten gevolge van eigen falen, maar ook wegens een gebrek aan bevoegdheden. Dat laatste zal ik blijven herhalen zolang dat nodig is. Tegenover die regering van de onmacht stond een oppositie van de gemiste kansen. De regering heeft maar één stem op overschot. Ik hou er al vier jaren frustraties aan over – wellicht tot groot genoegen van de meerderheid – dat we deze regering niet één keer op de knieën hebben gekregen.

Dat is een gevolg van het feit dat we intern verdeeld zijn. Men wilde niet met de tweede grootste oppositiepartij overleggen en een front vormen om te doen wat moest worden gedaan. Het is de taak van de democratische oppositie om de regering te bestrijden. Als men de euvele moed en arrogantie heeft om met één stem op overschot te willen regeren, dan moet de oppositie krachtig reageren. Ik ben het eens om te stellen dat er een krachtige regering en een krachtig beleid moeten zijn, hoewel ik me vanuit mijn positie voorzichtig moet uitdrukken. Daartegenover moet echter een krachtige oppositie staan, en dat was helaas niet het geval.

Ik heb goed geluisterd naar wat hier allemaal is gezegd. De VLD gaat plat op de buik liggen om met de CVP in het regeringsbootje te kunnen stappen. Agalev en de Volksunie betwisten elkaar het eerstgeboorterecht om als aanhangwagen te mogen fungeren van de regering, als CVP en SP geen meerderheid meer zouden halen. Ik moet dus besluiten dat in Vlaanderen slechts één oppositiepartij die naam waardig is. Die partij is het Vlaams Blok. Ik zeg dat niet zelf ; de hoofdre-

Dewinter

dacteur van Trends verwoordt dat allemaal veel beter dan ik.

Hij schrijft : 'Waar het establishment aan tilt, is de radicale, revolutionaire anti-Belgische politiek van het Vlaams Blok, en de vaststelling dat de klassieke partijen in groeiende mate aan elkaar klitten, op elkaar gelijken en een cluster vormen. Het enig afgescheiden en zichtbare alternatief, de magneet van alle onbehagen, wordt daardoor het Vlaams Blok. België verglijdt door de veralgemeningen naar een tweepartijestaat, met aan de ene zijde het Vlaams Blok, en aan de andere zijde de verklontering van rooms, rood, blauw en groen.' Ook de heer Denys heeft zich daaraan bezondigd en dat ontgoochelt me. Ik had en heb immers respect voor hem.

Ik vrees dat de hoofdredacteur van Trends de volgende maanden en jaren overschot van gelijk zal krijgen. U zult inderdaad zien dat, als we niet kunnen komen tot afgelijnde politieke standpunten, en blijven zoeken naar die fameuze consensus, we de democratie uiteindelijk geen dienst bewijzen. We moeten streven naar duidelijk afgelijnde politieke programma's en standpunten. Het harde debat mag niet worden geschuwd. Dat is in het belang van de democratie. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mevrouw en heren ministers, geachte collega's, sta me toe eerst te zeggen dat enkel kwatongen beweren dat de VU mij naar deze tribune heeft gestuurd om te vermijden dat de woordvoerder van de VU hier zou applaudisseren voor deze begroting.

De heer Johan De Roo : Applaudisseren zou in uw geval vandaag niet gemakkelijk zijn.

De heer Jean-Marie Bogaert : Ik zal hier proberen aan te tonen dat er niet enkel fysieke redenen zijn waarom dat moeilijk is.

Een begroting heeft het voordeel dat ze – hoe onduidelijk en onoverzichtelijk de documentenstroom die ermee gepaard gaat ook mag zijn – de regering verplicht om toch ten minste in groot-orde aan te duiden welke accenten ze in haar beleid wil leggen, op welke wijze ze wenst in te grijpen in het maatschappijbeeld, welke tendensen ze wenst te versterken of af te zwakken. Ik wens tus-

sen haakjes geen discussie te voeren over de wijze en het tijdstip waarop we de documenten hebben gekregen. Dat is zeker voor verbetering vatbaar.

Collega's, dit is geen goede begroting. Zitten er geen goede elementen in ? Natuurlijk wel. Het is uiteraard positief dat het resultaat sluitend is en dat er zelfs een batig saldo is. Natuurlijk is het positief dat de schuld verder wordt afgebouwd en dat Vlaanderen terzake zijn verantwoordelijkheid neemt. Wel moeten we ons afvragen of de gevolgde weg wel de juiste is, en of de manier waarop de middelen worden gespenseerd wel de juiste is.

Mijnheer de minister-president, er zijn inderdaad verzachtende omstandigheden. Zolang Vlaanderen niet integraal zelf kan beslissen over welke inkomsten het kan beschikken, missen we een aantal essentiële hefboomen om ook de uitgaven te sturen. Men kan zich trouwens afvragen hoe groot de verdienste van deze regering wel is geweest bij de opmaak van de begroting zelf en bij het behalen van het resultaat ervan. Men moet vaststellen dat de financieringswet op dit ogenblik, en eigenlijk al sinds 1996, zeer gunstig is voor Vlaanderen. Bovendien zegt de minister van Begroting zelf dat ze slechts een beleidsruimte of een manoeuvreerruimte heeft van hooguit 2 percent. Afgerond gaat het om 12 miljard frank op een totaal van 600 miljard frank. Waar hebben we het dan eigenlijk over ?

Belangrijker nog dan het eindresultaat – dat uiteindelijk slechts een optelsom is van de diverse deelelementen – zijn evenwel de accenten die op de verschillende beleidsniveaus worden gelegd. Hebben we bijvoorbeeld de voorbije 4 jaar een kader gecreëerd waarbinnen alle talenten die we in Vlaanderen in huis hebben voluit konden worden ingezet ?

De heer De Roo heeft zonet gepoogd ons om de tuin te leiden inzake de reële werkloosheidstoestand. Hij heeft daarbij een belangrijke stap overgeslagen. Hij begon met onbruikbare cijfers aan te halen. Als conclusie stelde hij dat er een paradox bestaat op de Vlaamse arbeidsmarkt. De werkelijkheid is echter anders. Toen deze regering in juni 1995 aantrad, waren er 243.000 werklozen in Vlaanderen. Een jaar later daalde het cijfer tot 234.000, in 1997 ging het om 223.000 werklozen. In november 1998 zijn er nog altijd 200.000 werklozen. Dit betekent dat wij er aan dit tempo niet zullen in slagen ons engagement om tegen 2003 de werkloosheid in Vlaanderen te halveren na te leven, maar dat dit zich ten vroegste in 2006 of in 2007 zal voordoen.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Bogaert, wij hebben bij vorige gelegenheden, zowel tijdens de Septemberverklaring, als in de commissie en op vele andere momenten, een discussie gehad over de cijfers. Als men de Europees geldende cijfers hanteert, dan is het werkloosheidscijfer 5,2 procent. Ik denk dat niemand dat betwist, want er is zoals u weet een onderscheid tussen de aantallen, enerzijds van die mensen die tegen werkloosheid zijn verzekerd en anderzijds van diegenen die beschikbaar zijn voor de zogenaamde arbeidsmarkt. Ik denk dat alle analisten aangeven dat de Europese cijfers de enige zijn die we kunnen en mogen hanteren.

Wat betreft het Verdrag van Leuven en wat hiermee samenhangt, zitten we op schema. Is dit een reden om de armen gekruist te houden? Neen, ik heb uitdrukkelijk in de Septemberverklaring gezegd – en dat krijgt ook zijn weerspiegeling in de begroting – dat het onze plicht is om iedereen deel te laten hebben aan een stuk welvaarts groei en aan de arbeidsmogelijkheden. Dat is het sociaal objectief van de Vlaamse regering. Daarover kan dus geen discussie zijn. Ik denk dat men niet naast de buitenlandse en de binnenlandse investeringen en de creatie van nieuwe jobs kan kijken. De aantallen zijn bekend. Ik denk dat we daarover geen lang debat moeten houden.

We moeten natuurlijk nog stappen zetten. Ik geef u een voorbeeld dat nog niet uitdrukkelijk is aangehaald in het debat, namelijk de werkgelegenheidsrichtsnoeren. We hebben die afspraken gemaakt in het kader van het Belgisch plan voor Europa. De nieuwe afspraken die enkele dagen geleden gemaakt en versterkt zijn op de top van Wenen, plaatsen die werkgelegenheidsrichtsnoeren in een werkgelegenheidspact waar we achter staan. Vorige woensdag, op de interministeriële conferentie voor het buitenlands beleid, hebben we duidelijk aangegeven dat we versterkende maatregelen zullen nemen. Voor de volgende drie jaar hebben we begrotingsmiddelen ingezet om precies die groepen, die nu nog niet over de mogelijkheid beschikken, deel te laten hebben aan de vooruitgang en aan de nieuwe mogelijkheden. Ik denk dat we die discussie niet lang moeten voeren en dat die Europese cijfers juist zijn. Ze geven ons de enige beschikbare vergelijking met de ons omringende landen.

De heer Jean-Marie Bogaert : Ik neem aan, mijnheer de voorzitter, aangezien mijn tijd rustig doorloopt, dat ik ongeveer de helft van de tijd die ik heb gebruikt uit de mond van de minister-president

heb horen verloren gaan en dat u die achteraf terug zult bijtellen.

De voorzitter : Wij zullen dit corrigeren.

De heer Jean-Marie Bogaert : Ik dank u. Ik zeg wel degelijk dat die tijd verloren is gegaan, mijnheer de minister-president, omdat ik uw woorden over die IMO-werkloosheid niet accepteer. Welk belang heeft u erbij om de werkelijkheid in Vlaanderen niet onder ogen te zien? (*Rumoer*)

De cijfers die ik citeer vormen de harde werkelijkheid. Ik begrijp dat u die niet graag hoort. Het is onjuist om te zeggen, zelfs wanneer u die IMO-werkloosheidscijfers hanteert, dat u op weg bent om uw engagement van 1995 te halen in het jaar 2003. Dan nog is dit onjuist.

Het is maar al te doorzichtig. In 1995 vertrekt u wel van die reële cijfers en nu, halfweg, vergelijkt u plots aan de hand van een andere definitie. We trappen echter niet in die val.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, ik had het genoeg van de besprekingen over de totstandkoming van het Verdrag van Leuven bij te wonen. Mijnheer de minister-president, voor de berekening van de halvering van de werkloosheid werd niet de ILO-definitie maar een andere definitie als basis genomen. Natuurlijk verschillen de cijfers als men zich baseert op een ILO-definitie met ongeveer 5,9 of 6 procent werklozen en een VDAB-opvatting over 8 tot 9 procent werklozen.

Mijnheer Bogaert, ik steun uw opvatting dat er niet kan worden beweerd dat het doel wordt bereikt. De ILO-definitie was immers niet het uitgangspunt bij de totstandkoming van de cijfers. Dat is belangrijk in dit debat.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Bogaert, u reageerde zo om te antwoorden op het betoog van de minister-president. Ik geloof niet dat de Vlaamse regering of wij dat hebben gedaan op basis van cijfers. We geraken niet uit dat steriele gevecht over werkloosheidscijfers. We mogen ons daar niet over opwinden. Economie heeft ook met psychologie te maken. Het is dan ook belangrijk dat alle trends, en zelfs de waarnemingen op het terrein, ondanks grote incidenten, in de goede richting gaan en wijzen op een stijging van de werkgelegenheid.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer Bossuyt, het was niet alleen de opdracht de werkgelegenheid te doen toenemen. Het is ook onze maatschappelijke opdracht iedereen in deze samenleving zin aan zijn bestaan te geven. Het volstaat dan ook niet jobs bij te creëren. De werkloosheid moet daarentegen sterk dalen. Ik verberg u de positieve vooruitgang niet, want ik geef u de cijfers. Ik neem zelfs de cijfers die voor mijn redenering de minst gunstigste zijn. Dat zijn de cijfers die we gisteren hebben gekregen. Ik had evengoed die van een maand geleden kunnen nemen. Toen waren er nog 7.000 werklozen meer. In vier jaar tijd zijn er 43.000 werklozen minder. Dat is de reële daling, en dat is de trend.

Wat zijn de prognoses over hoe die trend zich in de toekomst zal ontwikkelen ? Vandaag las ik in een belangrijke bijlage van de KBC dat we volgens de voorspellers van de wereldeconomie het mooiste hebben gehad. De voorspellingen voor de wereldeconomie beperken zich voor de volgende jaren tot een groei van maximaal 1,7 procent. Dat is het laagste cijfer sinds begin jaren tachtig. Dat is wat we in de nabije toekomst mogen verwachten. *(Opmerking van minister Eric Van Rompuy)*

Mijnheer de minister, ik heb de cijfers ook bij me. Er is sprake van 1,7 procent.

Minister Eric Van Rompuy : Mijnheer Bogaert, als u toch cijfers citeert, in de weekberichten van vandaag staat heel duidelijk dat de economische activiteit in de eurozone in 1999 gemiddeld met nog 2,3 procent zal groeien. Op bladzijde 8 staat dat de stijging van de werkgelegenheid in België nog ongeveer 30.000 jobs zal bedragen. We weten dat dit voor 80 procent in Vlaanderen zal zijn. Volgend jaar zullen we volgens het weekbericht van de Kredietbank nog meer dan 2 procent groei kennen en zal de werkgelegenheid met minstens 25.000 eenheden stijgen. In hetzelfde weekbericht staat dat de werkloosheid tussen 1997 en 1999 daalde met 70.000 in België, waarvan 80 procent in Vlaanderen.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de minister, hebt u de vergelijking tussen Vlaanderen en Wallonië bekeken ? U moet alles lezen. Wallonië evolueert vandaag sneller dan Vlaanderen.

Minister Eric Van Rompuy : Dat is niet waar.

De heer Jean-Marie Bogaert : Bovendien citeer ik de 1,7 procent over de wereldeconomie, terwijl u de eurozone citeert.

Minister Eric Van Rompuy : Daar kunnen wij toch niets aan doen ? Volgens de Kredietbank zal de werkgelegenheid volgend jaar met 30.000 jobs stijgen, en u beweert dat we het slechtste jaar van de laatste tien jaar zullen krijgen.

De heer Jean-Marie Bogaert : Dat heb ik niet gezegd.

Minister Eric Van Rompuy : Toch wel. U hebt gesproken van een groei met 1,7 procent. Er staat letterlijk in dat we een groei met 2,1 procent zullen kennen.

De heer Jean-Marie Bogaert : Als u niet wilt luisteren, ga ik meteen weer op mijn plaats zitten.

Minister Eric Van Rompuy : Dat Vlaams miserabilisme zit me tot hier.

De heer Paul Van Grembergen : Uw onachtzaamheid voor 230.000 mensen die in Vlaanderen op de armoedegrens leven, tekent u, minister Van Rompuy.

Minister Eric Van Rompuy : Dat zijn er 70.000 minder op twee jaar tijd.

De voorzitter : De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, ik begrijp het niet goed. De heer Bogaert wil enkel aantonen dat de doelstellingen, door de regering vooropgesteld in 1995 niet in de mate vorderen zoals ze die voor ogen had. Is dat nu zo moeilijk ?

De voorzitter : De heer Bogaert heeft het woord.

De heer Jean-Marie Bogaert : 243.000 werklozen in 1995, 200.000 eind november 1998. Dat is een verbetering. Als die trend zich aan dit tempo voortzet, halen we ons engagement om in 2003 de werkloosheid te halveren niet. We halen dit ten vroegste in 2006.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : We blijven met een te groot aandeel vaste werklozen zitten. Daarom heb ik een oproep aan de regering gedaan om daar haar maximale inspanningen op te richten. Trouwens, niet alle werklozen verkeren in dezelfde situatie.

De heer Jean-Marie Bogaert : Natuurlijk niet, u moet me laten uitspreken.

Bogaert

Mijn volgende vaststelling is dat zowel in 1997 als in 1998 de groei in Vlaanderen inderdaad 3,1 procent bedroeg. In Nederland haalde men voor een overigens veel langere periode meer dan 4 procent.

Het is zo dat we tot nu toe weinig last hebben gehad van de crisis in Oost-Azië, Rusland en Latijns-Amerika. Wie zegt echter dat dat zo zal blijven ? Op lange termijn is het onvermijdelijk dat we daar de weerslag van ondervinden. Het is dus fout te denken dat u de voorbije twee jaar voldoende hebt gepresteerd om uw einddoelstelling te halen.

Minister Eric Van Rompuy : Ik wil een zin voorlezen uit de Weekberichten van de Kredietbank. Ze schrijven : 'Het meest positieve van de laatste twee jaar is dat onze groei veel arbeidsintensiever is geworden omwille van het dubbeleffect van de loonmatiging en de arbeidskostverlaging'. Ze zeggen dat de groei zich vooral in arbeidsintensieve sectoren situeert zoals de diensten waar de laaggeschoolden de meeste mogelijkheden krijgen. Het klopt dat we nog meer moeten doen. We hebben op economisch vlak echter het beste jaar uit de voorbije tien jaar gekend. Ook op het vlak van de werkgelegenheid zullen we tussen 1990 en 2000, 200.000 netto nieuwe arbeidsplaatsen tot stand hebben zien komen.

De heer Jean-Marie Bogaert : Dat klopt. Maar we hebben het beste gehad.

Minister Eric Van Rompuy : We kennen eindelijk een stijging van het consumentenvertrouwen. De reële koopkracht zal volgend jaar met 2,5 procent stijgen. Alle economische experts zijn het er weliswaar over eens dat we naar een moeilijke situatie gaan, maar in Zuid-Oost-Azië is die situatie al aan het veranderen. U kan dat lezen in de financiële pers. Als gevolg van de toepassing van de informatietechnologie in de hele economie kent de VS nu reeds zeven jaar een zeer sterke economische groei met een stijgende werkgelegenheid. Wij zijn op weg naar een nieuwe fase, een soort Kondratieff-evolutie, met nieuwe economische activiteiten. Vlaanderen is perfect in staat daarop in te spelen.

Laten we nu eens uitgaan van dat perspectief, in plaats van steeds maar af te rekenen met het verleden. De laatste vier jaar heeft de Vlaamse economie een revolutie gekend, ook in de meer traditionele sectoren. Denken we maar aan de metaalsector, de voedingsnijverheid en subsectoren van de textielnijverheid. Daar is de werkgelegenheid

gegroeid. Wat spits technologie betreft, staan we op de derde plaats in de Europese rangschikking. We hebben een van de hoogste werkgelegenheidsgraden in die sectoren. Dit jaar was een topjaar qua investeringen. Laten we die elementen ook eens belichten en toegeven dat we in de goede richting evolueren. Als we beter presteren dan Wallonië, dan heeft dat niet alleen te maken met de internationale conjunctuur of het beleid, maar ook met het feit dat onze structuren blijkbaar veel gemakkelijker kunnen inspelen op die internationale ontwikkeling. Waarom ? Omdat we al veel verder staan en op dat vlak veel dynamischer zijn.

Als men een nieuwe staatsvorming wil, dan bevestigt men daarmee toch dat er een groei is geweest ? Als wat er is gedaan allemaal verkeerd is, dan zie ik ook geen enkel argument om een nieuwe staatsvorming te wensen. Mijn argument op dat vlak is dat we het goed doen en zelfs nog beter zouden kunnen. Daarom moeten we een aantal instrumenten hebben, zeker op het vlak van de arbeidskostverlaging. Maar uw perspectief is altijd zo somber en negatief.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de minister, u hebt het artikel selectief geciteerd. De analisten zeggen immers ook, op het einde van het artikel, dat het gedaan is met de investeringstoenames van de voorbije twee jaar. Ik ben geen onheilsprofeet, maar als u die analyse volgt, moet u ze volgen tot het bittere einde, ook wanneer het niet gelegen komt.

Het door u geciteerde verklaart nergens dat de Vlaamse regering om het even welke maatregel heeft genomen om te realiseren wat er de laatste twee jaar gerealiseerd is aan werkloosheidsdalingen. Volgens de analyse zijn deze dalingen enkel het gevolg van de loonmatiging en de relatieve daling van de loonkost. Daaraan heeft de Vlaamse regering niets of nauwelijks iets gedaan of kunnen doen.

Ik wil er nog het volgende aan toevoegen. Vandaag zijn er 60.000 mensen die vanaf hun vijftigste verdwijnen uit de werkloosheidsstatistiek, maar geen werk hebben. Zij voelen zich totaal nutteloos. Ze moeten het met minder stellen. Bovendien leven ze met de vraag of ze hun hele leven hebben gewerkt in de bedrijven om rond te moeten komen met 23.000 frank per maand en nog een peulschil van 10.000 frank. Dat is de werkelijkheid !

De heer André Denys : Ik moet de heer Bogaert bijtreden. De minister zei dat er twee topjaren zijn geweest. Maar ik stel vast dat slechts 60 procent

Denys

van de Vlaamse bevolking op actieve leeftijd een job heeft. Laten we dat eens vergelijken met een aantal andere Europese landen. In Nederland gaat het om 67,5 percent, in Duitsland 63,5 percent, in het Verenigd Koninkrijk 70,8 percent en in Denemarken 73 percent. Toch blijft Vlaanderen na al die topjaren steken op 60 percent van de mensen die op actieve leeftijd een job hebben. Dat zou ons echt wel moeten verontrusten.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Denys, er is wel een kwalitatief verschil. In Nederland bijvoorbeeld gaat het in veel sterkere mate om deeltijdse arbeid.

De heer André Denys : Mijnheer Bossuyt, ik heb ook nog naar andere landen verwezen. Ik blijf erbij dat dit ons moet verontrusten.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Denys, ik ben voor flexibilisering en voor deeltijdse opdrachten. Ik wil er echter wel op wijzen dat de actieve tewerkstellingsgraad per hoofd en voor een volledige betrekking in Vlaanderen 7 percent hoger ligt dan in Nederland. In Nederland ligt het aandeel van de deeltijdse arbeid nog altijd drie keer hoger dan in Vlaanderen.

De heer André Denys : Mijnheer de minister-president, dat geldt niet voor Duitsland, Engeland en Denemarken. Dat fenomeen van deeltijdse arbeid is specifiek voor Nederland.

Minister-president Luc Van den Brande : Mijnheer Denys, er is in Vlaanderen ongetwijfeld in te sterke mate een uitstoot geweest van op dat moment nog te jonge mensen. Dat is dus die hele problematiek van de brugpensionering.

U hebt ook naar Duitsland verwezen. In dat verband wil ik het volgende zeggen. Stel dat er voor één frank investering in Duitsland één job wordt gecreëerd. Dan worden er in de Verenigde Staten voor één frank investering twee jobs gecreëerd. Vlaanderen zit tussen die twee landen in. Er is dus wel degelijk een positieve trend.

De heer Jean-Marie Bogaert : Misschien kan ik als conclusie van het economisch gedeelte nog even verwijzen naar de vijgen na Pasen van de minister van Economie, zoals Vlaminov.

Minister Eric Van Rompuy : Mijnheer Bogaert, u bedoelt waarschijnlijk Vlaminov ?

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de minister, in 1997 en 1998 is de economische situatie in Vlaanderen er inderdaad op vooruitgegaan. Het is dan toch echt geen verdienste om achteraf aan bedrijven extra steun te geven omdat ze erin zijn geslaagd om in die stijgende conjunctuur hun werkgelegenheid gewoon op peil te houden. Structureel heeft dit natuurlijk niets aan het probleem verholpen. Daarom is de harde werkelijkheid inderdaad veeleer van structurele dan van conjunctuurele aard.

Ik wil ook nog even terugkomen op wat mevrouw De Schamphelaere daarnet heeft gezegd. Mijnheer Denys, uiteraard willen we het voorstel steunen om de personenbelasting gedifferentieerd te verlagen. *(Opmerking van de heer Jos Geysels)*

Mijnheer Geysels, ik hecht daar natuurlijk wel een voorwaarde aan. Die differentiatie moet groot genoeg zijn, en ze moet – zo niet uitsluitend – dan toch grotendeels ten goede komen aan de laagste inkomens.

Minister Eric Van Rompuy : Wat heeft dat met werk te maken ?

De heer Jean-Marie Bogaert : Het is nodig om een extra motivatie te geven aan degenen die nu dreigen het 'slachtoffer' te worden van de werkloosheidsuitkering.

Ik heb mevrouw De Schamphelaere horen zeggen dat de CVP wel voorstander zou zijn van een volledige regionalisering van de personenbelasting. Dit is een beetje tegenstrijdig met de consensustekst uit de commissie voor Staatshervorming. Ik neem daar akte van. In het Vlaams Parlement is er dus blijkbaar wel een consensus om de personenbelasting volledig te regionaliseren.

Bovendien wil ik de bezorgdheid van mevrouw De Schamphelaere over de vennootschapsbelasting gedeeltelijk wegnemen. Zij is bezorgd over de situatie in Brussel. De oplossing is om niet langer de maatschappelijke zetel van de vennootschap te hanteren als verdeelsleutel voor de opbrengsten van de vennootschapsbelasting, maar de exploitatiezetel. Ik weet dat dit eenvoudiger is gezegd dan het in de praktijk wordt uitgevoerd, maar we moeten van de principes vertrekken om te weten waar we zullen uitkomen.

Na alle discussies die hierover zijn gevoerd, durf ik het volgende thema nauwelijks aanraken. Toch vraag ik me af waarom het zo lang duurt, niettegenstaande enkele spectaculaire betogen, om de

Bogaert

ruimtelijke ordening aan te pakken. Hoe zit het met de evenwichtsoefening tussen ruimte om te leven en ruimte om te werken ? Wat komt er op de eerste plaats ? Uit de toezegging van de minister-president begrijp ik dat we nog tijdens deze regeerperiode de gelegenheid zullen krijgen om daarop terug te komen.

Anderzijds stel ik vast dat Vlaanderen hoe dan ook een van de grootste spaarquote in Europa heeft, ook al neemt ze de jongste jaren langzaam af. We blijven beschikken over een heel gamma aan mogelijkheden dat onbenut blijft. België is hierbij een remmende factor. Belgische haute financeringen hebben altijd al schrik gehad van een degelijke Vlaamse uitbouw. Ze hebben zich altijd strategisch hinderend opgesteld, zeker als die uitbouw in de richting van Nederland ging. Voor Sabena gaf men de voorkeur aan Swiss Air boven KLM en voor het Gemeentekrediet aan Crédit Local de France boven zijn Nederlandse tegenhanger. Koninklijke tussenkomst moest vermijden dat de AMRO partner zou worden van de Generale. Petrofina werd maar al te graag aan het Franse Total verkocht.

De Vlaamse beweging heeft wel een rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement bereikt, maar hoe zit het met de reële macht in Vlaanderen ? We hebben behoefte aan een Vlaamse regering die zich niet laat ridiculiseren door de arrogantie van een federale regeringsleider, een Vlaamse regering die zich in weerwil van het partijbelang niet laat degraderen naar vierde provinciale.

Het is geen goede regering als de minister van Infrastructuur meer belang hecht aan het feit dat de resultaten van een studie uitlekken dan aan de resultaten zelf. Het is geen goede begroting van een regering die de CAO's voor ambtenaren in gemeenten en OCMW's slechts afsluit nadat de periode waarop die CAO's betrekking hebben, reeds integraal voorbij is. (*Opmerkingen van de heer Gilbert Bossuyt*)

Het is evenmin een goede regering als de minister van Economie weigert belangrijke documenten, die een verhelderend licht zouden kunnen werpen op een miljardenverlies dat Vlaanderen mogelijk heeft geleden, ter beschikking te stellen van het parlement en zelfs weigert om ze te lezen. Het is geen goede regering als de minister van Infrastructuur weigert te voorzien in voldoende kredieten voor het onderhoud van de wegen. Hij is daardoor, zoals we vorig jaar in de commissie hebben aange-

toond, medeplichtig aan zware ongevallen met vrachtwagens op slecht onderhouden autosnelwegen. Later ging hij wel in op de schijnheiligheid van sommige leden van de meerderheid, die eerst de voorstellen van de oppositie hadden weggestemd, maar ze zes maanden later opnieuw zelf indienden.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer de voorzitter, de beweringen van de heer Bogaert zijn nogal grof. Hij trekt een lijn tussen de ongevallen en de budgetten van infrastructuur en doet de waarheid geweld aan. Zowel in de commissie als in de plenaire zitting werd uitdrukkelijk gesteld dat het budget voor het onderhoud van de wegen niet hoger was omwille van budgettaire redenen. De minister van Begroting had zich verzet tegen een hoger budget. Het gaat niet op om dit hier zomaar te verklaren.

De voorzitter : Mijnheer Bogaert, mag ik u vragen om af te ronden ? U hebt al meer dan de u toegemeten tijd gebruikt.

De heer Jean-Marie Bogaert : Mijnheer de voorzitter, dat komt omdat ik voortdurend werd onderbroken, terwijl de tijd verder loopt. Ik wens mijn betoog nog af te ronden.

Mijnheer Bossuyt, het speelt geen rol welke minister u hiervoor verantwoordelijk acht, of het nu de minister van Openbare Werken is, die te weinig geld krijgt van de minister van Begroting, of omgekeerd.

Het is geen goede begroting van een minister van Welzijn die op het einde van het jaar plots beslist om slechts een gedeelte uit te betalen van de toegezegde financiële tegemoetkomingen. Het is geen goede regering die het voortdurend heeft over durven ondernemen en innoveren, maar er uiteindelijk in een hele regeerperiode nauwelijks in slaagt daarvoor een wettelijk kader te creëren.

Het is geen goede regering die, met een heel krappe meerderheid, niet de inhoud maar de indiener neemt als criterium voor het aanvaarden van amendementen op de begroting. Hoe kunt u anders verklaren dat van alle amendementen die door de oppositie werden ingediend, er geen enkel wezenlijk amendement werd aanvaard. Dit is symptomatisch voor de voorbije vier jaar. Er was nauwelijks ruimte voor een constructief overleg dat zou kunnen leiden tot een breder maatschappelijk draagvlak. Misschien moet ik mijn mening echter herzien als na het betoog van diverse colle-

Bogaert

ga's van mijn fractie zou blijken dat het parlement wijs genoeg is geworden om een aantal van die amendementen goed te keuren. (*Applaus bij de VU*)

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, men zegt wel eens dat de laatste spreker de beste is, maar ik kom in elk geval niet op het meest gemakkelijke moment.

Mijnheer de minister-president, ik zal niet herhalen wat we tijdens de Septemберverklaring en tijdens de begrotingsbesprekingen in de commissies naar voren hebben gebracht. Ik wil naar aanleiding van deze plenaire begrotingsbespreking vier bedenkingen formuleren. De eerste bedenking is reeds geformuleerd door de heer Bogaert, namelijk dat de minister van Begroting had beloofd dat we op 15 oktober alle documenten zouden hebben. We hebben de meeste documenten omstreeks dat tijdstip ontvangen, maar velen hebben vruchteloos gezocht naar tientallen bladzijden toelichtingen bij de begroting op het ogenblik dat de begrotingsbesprekingen in de commissies begonnen.

Mevrouw de minister, u hebt in de Financieel Economische Tijd verklaard dat : 'de begroting er duidelijker en beter leesbaar op is geworden, en dat de memorie van toelichting een lijvig document is geworden, boordevol relevante beleidsinformatie.' Dat is juist, maar als we dit willen waarmaken, dan moeten er absoluut de toelichtingen worden bijgevoegd die mensen nodig hebben om de begroting politiek te kunnen lezen en analyseren. Dat is niet gebeurd.

Een andere voorafgaande opmerking komt bijna elk jaar terug en is niet onbelangrijk, namelijk dat het parlement aan de leden van de regering vraagt om aan te duiden of en op welke manier ze hier goedgekeurde moties en resoluties hebben uitgevoerd. Het Reglement schrijft voor dat dit in de beleidsbrieven wordt aangeduid. In een aantal van die beleidsbrieven is dat gebeurd, in een aantal andere staat er niets of lezen we alleen cryptische omschrijvingen. Ik doe een beroep op de collega's en de voorzitter : ik denk dat dit niet kan. Het kan niet dat, als er door een parlementaire meerderheid een resolutie wordt goedgekeurd, deze niet wordt uitgevoerd. Ik kan er talloze voorbeelden van aanhalen en dat zal ik met betrekking tot Brussel zeker doen.

Ik begrijp goed dat men zegt dat hier te veel wordt goedgekeurd, maar dat is een evaluatie die het parlement zelf moet maken, niet de regering. Als er iets met een ruime meerderheid wordt goedgekeurd, of het nu gaat om bodemsanering of Brussel moet dit gewoon worden uitgevoerd. Bovendien moet in de beleidsbrieven staan hoe het beleid moet worden uitgevoerd. Wat dat betreft gaan we er niet op vooruit.

Een tweede algemene bedenking heeft te maken met lastenverlaging. Ik pik in op wat daarnet door een aantal leden is gezegd. Ik vond het een belangrijk debat en wil daarom aan de andere leden en aan de regering vragen of het niet mogelijk is dit debat op een andere manier te voeren. Het kan zijn dat men door bepaalde technieken, op Vlaams vlak via afcentiemen of op federaal vlak via de personenbelasting, een vermindering aanbiedt van wat men 'de lasten' noemt. Als men een gezin of een persoon vermindering toekent op bijvoorbeeld de personenbelasting, dan kan dat goed klinken, maar als aan de andere kant blijkt dat een aantal kosten die te maken hebben met vervuiling, gezondheid of verkeersonveiligheid, toenemen, dan zijn de lasten globaal niet verlaagd maar verhoogd.

Onze fractie wil een pleidooi houden voor een andere discussie over het begrip lastenverlaging. Het kan zijn dat de Vlaamse begroting een nultekort heeft. We vragen al jaren om dat nultekort te relativiseren, en er zijn al enige inspanningen van de minister van Begroting. Maar omdat wordt uitgepakt met een nultekort waarbij echter niets wordt gedaan aan de ecologische aspecten, geeft men een verkeerd beeld op de begroting en verhoogt men de lasten voor de mensen op langere termijn. Wat men nu niet opkuist, zal morgen moeten worden opgekuist. Het zal dan wel veel meer kosten, maar dat wordt nu over het hoofd gezien.

Ik wil ook even reageren op wat de heer Bogaert heeft gezegd. Ik kan begrijpen dat er fiscale technieken in het leven kunnen worden geroepen om de werkgelegenheid aan te zwengelen. Ik kan er ook inkomen dat men de laagste decielen van de inkomsten via de personenbelasting wil bevorderen. Ik betwijfel echter ten zeerste of men via afcentiemen – zoals verleden week door de VLD voorgesteld – de werkgelegenheid kan bevorderen. Dit is niet het beste middel. Uit studies blijkt dat er daartoe andere middelen voorhanden zijn en in dat verband richt ik mij in het bijzonder tot de heer Van Mechelen. Immers, als men de loonlast op de arbeidsintensieve jobs gaat verlagen, verkrijgt men een grotere werkgelegenheidselasticiteit dan

Geysels

via een korting op de personenbelasting. Ik kan dan ook noch de gedachtegang van de VLD, noch die van de heer Bogaert volgen. Ik kan wel de idee volgen van de selectieve loonlastenverlaging die op bepaalde categorieën van jobs of sectoren is afgestemd. Dit leidt tot een grotere werkgelegenheidselasticiteit dan in het geval van lineaire loonlastenverlaging. Die bevindingen zijn niet van mij, maar zijn afkomstig van het Planbureau. Dat zou het eigenlijke onderwerp van het debat moeten vormen.

Net zoals de heer Denys, wil ik naar Duitsland verwijzen. Het Duitse regeerakkoord stipuleert namelijk dat de lasten op de arbeid worden verlaagd, terwijl de lasten op andere productiefactoren – bijvoorbeeld energieverslindende en milieuverstorende technieken en productiewijzen – worden verhoogd. Ook uit Belgische studies blijkt dat, indien de Europese energieheffing op België wordt toegepast – wat ooit eens het geval zal zijn – en een gedeelte van die opbrengst zal worden gebruikt voor de ontwikkeling van andere en milieuvriendelijke technologieën, een nog beter en positievere werkgelegenheidseffect gegenereerd zal worden dan bij het scenario van de algemene loonlastenverlaging. Uitgangspunt is dus dat arbeid – ongeacht of het nu arbeid is van werknemers dan wel van zelfstandigen – te duur is, terwijl andere zaken – waaronder energie – te goedkoop zijn. Zo wordt de energieprijis op de wereldmarkt kunstmatig te laag gehouden. Het is die discussie die in dit parlement moet worden geïntroduceerd.

Ik wil het ook nog even hebben over een ander aspect, namelijk het vooruitschuiven van een aantal belangrijke dossiers binnen de Vlaamse regering. Ik zal één concreet voorbeeld geven en verwijs daarbij naar het rapport dat door professor De Rynck werd opgesteld met betrekking tot een beter openbaar bestuur. Dit gebeurde in het kader van de uitvoering van van het regeerakkoord waarbij een beter bestuur één van de opties was. Daarover werd toen in de betreffende commissie heel lang gediscussieerd en er werden toen ook bepaalde afspraken gemaakt. Daar horen we op dit ogenblik nagenoeg niets meer over. Nochtans had minister Peeters onmiddellijk na de publicatie van het rapport een prioriteitenlijstje gegeven met de bedoeling te anticiperen op bepaalde krachtlijnen uit het rapport. Eén van die krachtlijnen was het dossier van de intercommunales.

Vorige week werd evenwel in de commissie voor Binnenlandse Zaken een door ons uitgebracht

voorstel van tafel geveegd waarbij als reden werd opgegeven dat men eerst nog het grote debat diende te voeren. Ik ben wel voorstander van grote en van zelfs zeer grote debatten, maar toch vrees ik dat men deze kaap niet zal bereiken voor de verkiezingen van juni 1999.

Mijn concrete vragen luiden dan ook als volgt : waar zitten die dossiers nu en is er een wel een besluitvorming op het niveau van de regering ? Ligt bijvoorbeeld het dossier van de intercommunales nu ergens in een stoffige lade ?

Wordt in de schoot van de regering een besluit gevormd over de intercommunales, of zit het dossier inderdaad in de schuif ? Daarnet werd gezegd dat grote delen van het regeerakkoord zullen worden uitgevoerd. Ik kan u de passage over de intercommunales letterlijk voorlezen, maar toch zegt de regering in de bevoegde commissie dat met dit gedeelte zal worden gewacht. In het regeerakkoord staat wel dat meer doorzichtigheid en democratische controle op dergelijke instellingen noodzakelijk zijn, maar van de uitvoering komt niets in huis.

De heer De Roo heeft gesproken over het handhavingsbeleid. Ik heb hem in feite niet goed begrepen. De CVP was zondag inderdaad niet aanwezig in de Zevende Dag. Het is natuurlijk hun keuze. Ik las deze morgen in de krant dat de partij vandaag haar standpunten zou verduidelijken in dit half-rond. De enige duidelijkheid die ik nu heb gekregen is dat de CVP-fractie wel achter het beleid van minister Stevaert staat. Ik begrijp hun afwezigheid op het televisiedebat dan ook niet. Ik begrijp evenmin dat de CVP in verklaringen beweert het niet met het beleid van de minister eens te zijn, maar hier te zwijgen. In een parlement is het georganiseerd meningsverschil toch essentieel ? Hier komt men uit voor zijn ideeën en verschilt men van mening. En niet daarbuiten !

Wij maken geen deel uit van de regering, maar hebben geen problemen met wat minister Stevaert over het handhavingsbeleid verklaart. De CVP zit wel in de regering, maar ik hoor de CVP-leden niet. De heer De Roo is jammer genoeg afwezig, want ik zou hem willen vragen wat zijn standpunt dan wel is. Hij verklaarde enkel dat vonnissen moeten worden uitgevoerd. Ik had niets anders verwacht van iemand die de rechtstaat respecteert. Wat is nu het standpunt van de CVP ? Waar zit de wrevel ? Of wordt de wrevel misschien gekanaliseerd in de wandelgangen naast dit half-rond ? De CVP was niet aanwezig op het televisiedebat, en de partij kondigde aan om hier iets uit te leggen, maar

Geysels

zegt niets. Ik begrijp dit niet goed. (*Opmerking van de heer Paul Van Grembergen*)

Als iemand verwijst naar een ontwerp van decreet, dan verwijst hij toch naar een politiek akkoord. De CVP zegt dat ze het eens is, maar verwijst naar een ander akkoord. Misschien bedoelt de partij dat gebruik zal worden gemaakt van de besprekingen om een aantal bekommernissen die nu worden verzwegen, achteraf in te lassen. De CVP zou dit openlijk moeten zeggen zodat we hierover kunnen debatteren. Het is niet de bedoeling in een parlement te verzwijgen wat men bedoelt.

Mijnheer de voorzitter, ten slotte heb ik nog een opmerking over de positie van Vlaanderen tegenover Brussel. Dit weekend hebben we een combinatie gezien van een francofone vaudeville en een aantal lachwekkende voorstellen van de heer Maingain van het FDF. We verkondigen hier meestal dat we Brussel niet zullen loslaten. Minister Grouwels heeft daar een punt van gemaakt en heeft terzake veel verklaringen afgelegd. We dachten om bij het begin van deze begrotingsbesprekingen twee concrete en realiseerbare amendementen in te dienen om ten eerste aan te tonen dat we erkennen dat Brussel een stad met eigen problemen is. Die problemen zijn desastreus op een aantal vlakken, zoals op het vlak van de armoede en de veiligheid. Ten tweede wilden we ermee aantonen dat we bekommerd zijn om de plaats van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

We hebben de amendementen opgesteld op basis van twee goedgekeurde moties en resoluties. Over het onderwijs stond in die teksten dat er meer middelen nodig zijn. In begrotingstermen betekent meer middelen toch meer geld, nietwaar? We hebben ons ook gebaseerd op uitspraken van de VGC en van de Brusselse minister van Onderwijs. Deze laatste stelde dat omwille van de specifieke situatie van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel, extra lessen nodig zijn.

De berekeningen werden gemaakt, de problemen werden erkend, en minister Grouwels verklaarde in de commissie dat ze het met ons eens is. De VGC, het Vlaams Parlement en de Brusselse minister van Onderwijs vragen dit, en minister Grouwels gaat akkoord, maar toch zal het amendement worden verworpen. Ik begrijp dit niet. Het gaat over een concreet en haalbaar voorstel dat geen miljarden of honderden miljoenen zou kosten.

Iedereen is akkoord en toch gebeurt er niets.

In verband met het Sociaal Impulsfonds is er een belangrijke inspanning geleverd. Het Sociaal Impulsfonds kent een stijging van ongeveer één miljard frank per jaar. Brussel had een voorafname van 80 miljoen gebaseerd op het oorspronkelijk bedrag van 4,4 miljard frank. Momenteel zitten we boven de 7 miljard frank. Uit de cijfers van professor Kesteloot blijkt dat Brussel het grootste aantal armen telt van Vlaanderen en Brussel. Er zijn veel kansarme buurten. We dachten dat een bepaald percentage van 4,4 miljard als voorafname zou meegroeien met een evolutie naar 7,4 miljard frank. Er is een inspanning tot 100 miljoen frank. We vragen 160 miljoen frank om de verhouding tussen de inspanningen voor Brussel, waar de meeste kansarmen zich concentreren, en om het globale bedrag in evenwicht te brengen. Ook hierover is iedereen het weer eens, inclusief de minister. U kunt dit lezen in het verslag van de vergadering. En toch wordt ook dit niet goedgekeurd.

Collega's, wij begrijpen dit niet. Als Vlaanderen Brussel niet wil loslaten, als Vlaanderen erkent dat Brussel een tijdbom is, als we erkennen dat iets moet worden gedaan op het niveau van het Nederlandstalig onderwijs en aan de armoedebestrijding, dan moeten deze amendementen worden goedgekeurd.

We zullen met overtuiging de amendementen terug indienen en vragen dat het parlement ze goedkeurt en dat de regering zich houdt aan haar intenties, haar regeringsverklaring en de verklaring van de minister. (*Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.05 uur.*
